

panorama

inforegio

40

Winter 2011/2012

Cohesiebeleid
2014-2020

Investeren in de Europese regio's

nl

HOOFDARTIKEL

Johannes Hahn

SPECIAAL ONDERWERP – COHESIEBELEID 2014-2020

De strategie voor investering in de groei en het concurrentievermogen van de EU van de toekomst

3

4-11

12-15

INTERVIEWS

Alain ROUSSET, Voorzitter van de Bond van Franse Regio's
Anders KNAPE, Voorzitter van de Zweedse Bond van Lokale Autoriteiten en Regio's

16-19

REACTIES OP DE VOORSTELLEN VOOR HET TOEKOMSTIG COHESIEBELEID

20

GEMEENSCHAPPELIJK STRATEGISCH KADER 2014-2020

21

HOE KUNNEN WIJ DOELTREFFENDER REAGEREN OP GROTE NATUURRAMPEN?

22-23

KAARTEN

Percentages tertiair onderwijs in de EU onder 30- tot 34-jarigen
Arbeidsparticipatie in de EU onder 20- tot 64-jarigen in 2010

24

ANALYSE VAN FOUTEN BINNEN HET COHESIEBELEID

25

SUCCESVOLLE INVESTERINGEN IN HET TOERISME

26-29

VOORBEELDEN VAN PROJECTEN IN FRANKRIJK, HET VERENIGD KONINKRIJK, ROEMENIË EN ESTLAND

30-33

DUURZAME STEDELIJKE ONTWIKKELING

34

REGIOSTARS

35

SOCIALE MEDIA EN HET EU-COHESIEBELEID

Foto's (pagina's):

Omslag: © Shutterstock

Pagina's 3, 7, 8, 9, 10-11, 31, 33, 34: © Europese Commissie

Pagina's 16-19: © Philip Lange/Shutterstock

Pagina 21: © Johannes Wachter

Pagina's 25, 32-33, 35: © Shutterstock

Dit magazine wordt in het Engels, Frans en Duits gedrukt op gerecycleerd papier.

Het is beschikbaar in 21 talen via deze link: http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_nl.cfm

De standpunten in deze publicatie zijn die van de auteur en geven niet noodzakelijk de zienswijzen van de Europese Commissie weer.

In oktober diende de Commissie haar voorstellen in voor het cohesiebeleid na 2013. In deze editie van *Panorama* geven wij u een overzicht van die voorstellen en leest u de beschouwingen van enkele van de voornaamste belanghebbenden.

Deze nieuwe aanpak van het cohesiebeleid komt op een moment waarop economische groei absoluut noodzakelijk is in alle EU-lidstaten. Meer dan ooit moet Europa op alle niveaus de nodige investeringen realiseren ter verbetering van het economisch potentieel en voor het scheppen van banen.

Voor het cohesiebeleid wordt ruim EUR 350 miljard uitgetrokken, een derde van de totale EU-begroting, en het moet naar onze mening een belangrijk instrument worden om dat te bereiken.

De bijdrage die het cohesiebeleid op dit gebied kan leveren is inmiddels aangetoond. In de periode 2000-2006 werden circa 1,4 miljoen banen gecreëerd dankzij het cohesiebeleid. Circa 34 miljoen Europese burgers zijn nu welvarender omdat de economische productie in hun regio's aanzienlijk is toegenomen.

Europa moet beter kunnen concurreren met de opkomende sterke spelers op de wereldmarkt. Dit is de grondgedachte achter de Europa 2020-strategie, een omvangrijk actieprogramma waarmee de EU in 2010 is gestart ter bevordering en stimulering van een meer concurrerende, duurzame en inclusieve groei. Een belangrijke factor om dat te bereiken is een slimmer en doelgerichter cohesiebeleid. Onze bedoeling is om van het cohesiebeleid na 2013 de belangrijkste investeringsstrategie van de Europese Unie te maken, het hoofdinstrument waarmee we de doelstellingen van de Europa 2020-strategie kunnen bereiken.

Op deze manier willen we ervoor zorgen dat het een beleid blijft voor alle regio's en alle burgers, een investeringsprogramma dat groei en banen oplevert voor iedereen.

Doelgerichter te werk gaan

Daarnaast willen we een grote stap voorwaarts zetten in de uitvoering en de resultaten van dit nieuwe cohesiebeleid. Meer dan ooit staan de overheidsfinanciën onder druk en zijn weloverwogen en efficiënte uitgaven noodzakelijk. Overheidsbestedingen zijn daarom meer dan ooit gericht op een klein aantal groeistimulerende investeringsprioriteiten. Dit noemen we thematische concentratie.

Dat wil zeggen dat we voorrang geven aan bepaalde investeringen, zodat het effect en de toegevoegde waarde ervan zo groot mogelijk zijn. Investeringen moeten tenslotte afgestemd zijn op de regio's waar ze worden gerealiseerd. Daarom zijn onze voorstellen in zekere mate flexibel, zodat alle regio's een investeringsstrategie kunnen kiezen die aansluit bij de behoeften en uitdagingen in hun eigen ontwikkeling. Dit is de onderliggende boodschap van de door ons voorgestelde aanpak van partnerschap tussen de Commissie en elke EU-lidstaat.

Meer hierover kunt u lezen op de volgende pagina's.

Johannes Hahn

Lid van de Europese Commissie, met verantwoordelijkheid voor het regionaal beleid

COHESIEBELEID 2014-2020 – DE STRATEGIE VOOR INVESTERING IN DE GROEI EN HET CONCURRENTIEVERMOGEN VAN DE EU VAN DE TOEKOMST

Op 6 oktober 2011 diende de Europese Commissie haar voorstellen in voor een nieuwe aanpak voor het EU-cohesiebeleid voor 2014-2020. Deze zijn bedoeld om de werking van het cohesiebeleid te moderniseren en om te zorgen dat de toevoer van regionale bronnen nauw is afgestemd op het creëren van banen en slimme, duurzame en inclusieve groei – de doelstellingen van de Europa 2020-strategie.

De begroting die voor de programma's voor 2014-2020 is voorgesteld, bedraagt EUR 336 miljard (afgezet tegen EUR 350 miljard voor de huidige periode 2007-2013). Bijna de helft van dit bedrag, ruim EUR 160 miljard, is gereserveerd voor investeringen in minder ontwikkelde regio's.

Ten minste EUR 84 miljard wordt beschikbaar gesteld door het Europees Sociaal Fonds (ESF) ter stimulering van werkgelegenheidsmogelijkheden en ter bevordering van een leven lang leren en sociale inclusie.

Daarnaast is er een nieuwe faciliteit in het leven geroepen, de Financieringsfaciliteit voor Europese verbindingen (CEF), die tot doel heeft de ontwikkeling van prioritaire infrastructuur ten behoeve van vervoer, energie en informatie-technologie te versnellen. De CEF heeft een voorgestelde begroting van EUR 40 miljard, met een afgeschermd aanvullend bedrag van EUR 10 miljard binnen het Cohesiefonds.

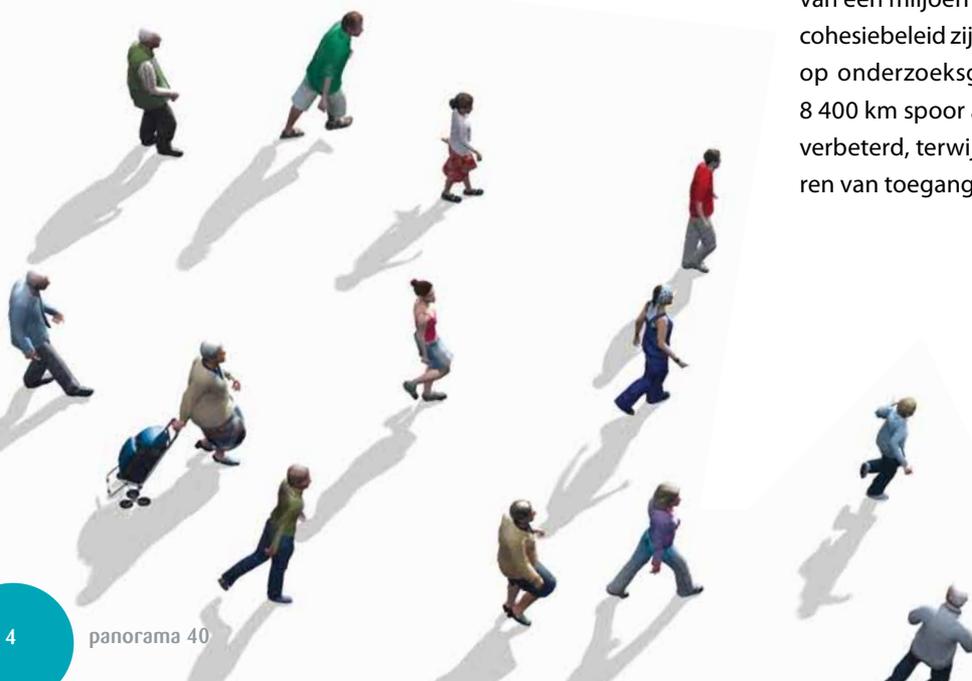
Een flinke impuls voor de regio's

Gelet op de schaal van de middelen die binnen het cohesiebeleid beschikbaar zijn – ruim een derde van de algehele EU-begroting – gelooft de Commissie dat het beleid een beslissende factor kan zijn als wij de economische concurrentiepositie van Europa willen stimuleren, de sociale cohesie willen bevorderen en meer en betere banen willen creëren.

„Wij willen het cohesiebeleid consolideren als de belangrijkste investeringsstrategie van de Europese Unie en als het belangrijkste instrument om de Europa 2020-doelstellingen te verwezenlijken,” aldus Johannes Hahn, eurocommissaris regionaal beleid: „Wij zullen een enorme stap voorwaarts moeten maken als het gaat om de levering en de uitvoering van het cohesiebeleid, zodat wij kunnen zorgen dat het een beleid blijft voor alle regio's en burgers – een investering die groei en banen oplevert voor iedereen.”

De resultaten van het cohesiebeleid

Uit evaluaties achteraf van de eerdere programmeringsperiode 2000-2006 is gebleken dat het effect van de investeringen van het cohesiebeleid aanzienlijk is. Ongeveer 230 000 kleine of middelgrote ondernemingen hebben financiële steun ontvangen (voornamelijk subsidies, maar ook leningen en risicokapitaal) en nog eens 1,1 miljoen hebben advies en steun gekregen bij het ontwikkelen van netwerken, hetgeen naar schatting heeft geleid tot het creëren van één miljoen banen op EU-niveau. Door middel van het cohesiebeleid zijn er 38 000 blijvende hoogwaardige banen op onderzoeksgebied gecreëerd. Verder is er ongeveer 8 400 km spoor aangelegd en 5 100 km weg aangelegd of verbeterd, terwijl nog eens 20 miljoen EU-burgers profiteren van toegang tot zuiver drinkwater.

Met de steun van het EU-cohesiebeleid hebben de nieuwe lidstaten een groei van het bruto binnenlands product (bbp) per capita doorgemaakt van 5%.

Waarom een nieuwe aanpak?

Met het oog op de economische crisis is het nodig dat wij meer bereiken zonder dat de begroting hoeft te worden verhoogd. Dit betekent dat er ambitieuze beleidsmaatregelen moeten worden doorgevoerd, die doelmatiger zijn en uitgaan van beter bestuur en een gestroomlijnd uitvoeringssysteem om de administratieve rompslomp voor de begunstigden aanzienlijk te beperken.

Om dit te bereiken moeten de middelen geconcentreerd en beter gericht zijn, op basis van heldere doelstellingen. Op deze manier hebben zij meer effect en verkrijgen zij nog betere resultaten. Door het geld goed te gebruiken kunnen de instrumenten van het cohesiebeleid meer bereiken met hetzelfde bedrag.

Doelen en doelstellingen

Het primaire doel van de aanpak is om het cohesiebeleid te consolideren als de belangrijkste investeringsstrategie van Europa 2020.

Belangrijkste wijzigingen

De Commissie heeft een aantal belangrijke wijzigingen voorgesteld in de manier waarop het cohesiebeleid wordt ontworpen en ten uitvoer gelegd, te weten:

- concentratie op de Europa 2020-doelstellingen;
- het belonen van prestaties;
- het ondersteunen van geïntegreerde programmering (combineren van investeringen);
- aandacht voor resultaten en nauwer toezicht op de voortgang;
- het versterken van de territoriale cohesie; en
- het stroomlijnen van de uitvoering.

UITVOERING VAN EUROPA 2020 – THEMATISCHE CONCENTRATIE

Het cohesiebeleid draagt bij aan de uitvoering van de Europa 2020-doelstellingen door gerichte investeringen in:

- onderzoek en innovatie
- informatie- en communicatietechnologie (ICT)
- concurrentiekracht van kleine en middelgrote ondernemingen (MKB)
- overgang naar een koolstofarme economie
- aanpassing aan de klimaatverandering en risicopreventie en -beheer
- bescherming van het milieu en bevordering van efficiënt gebruik van hulpbronnen
- duurzaam vervoer en opheffing van knelpunten in centrale netwerkinfrastructuren
- werkgelegenheid en ondersteuning van arbeidsmobiliteit
- sociale inclusie en bestrijding van armoede
- onderwijs, vaardigheden en een leven lang leren
- vergroting van de institutionele capaciteit en een doelmatig openbaar bestuur

Een vereenvoudigd kader: twee prioritaire doelstellingen – drie regionale categorieën

Voor de periode 2014-2020 heeft de Commissie een vereenvoudigd kader voorgesteld op basis van twee doelstellingen, te weten „investeringen in groei en werkgelegenheid” in de lidstaten en regio’s en „Europese territoriale samenwerking”. Dit vormt een weerslag van de afstemming met Europa 2020, waarbij alle regio’s bijdragen aan de algehele doelstelling van investering in groei en werkgelegenheid, al wordt er wel verschil gemaakt in de draagwijdte van de steunmaatregel overeenkomstig de mate van economische ontwikkeling.

Categorieën regio's

Er is voorzien in een nieuwe categorie voor regio's met een bbp per capita tussen 75 % en 90 % van het gemiddelde van de EU. Deze overgangsregio's profiteren van specifieke steun om aan de Europa 2020-doelstellingen inzake energie-efficiëntie, innovatie en concurrentievermogen te voldoen.

De drie vastgestelde categorieën komen als volgt voor investering in aanmerking:

- „Minder ontwikkelde regio's”, waarvan het bbp per capita lager ligt dan 75 % van het EU-gemiddelde, behouden binnen het beleid de topprioriteit. Het maximale cofinancieringspercentage is bepaald op 75-85% in minder ontwikkelde regio's en ultraperiferie regio's.

- „Overgangsregio's”, waarvan het bbp per capita tussen 75 % en 90 % van het gemiddelde van de EU ligt, hebben een cofinancieringspercentage van 60%.
- „Meer ontwikkelde regio's”, waarvan het bbp per capita hoger ligt dan 90% van het EU-gemiddelde. Het cofinancieringspercentage is bepaald op 50%.

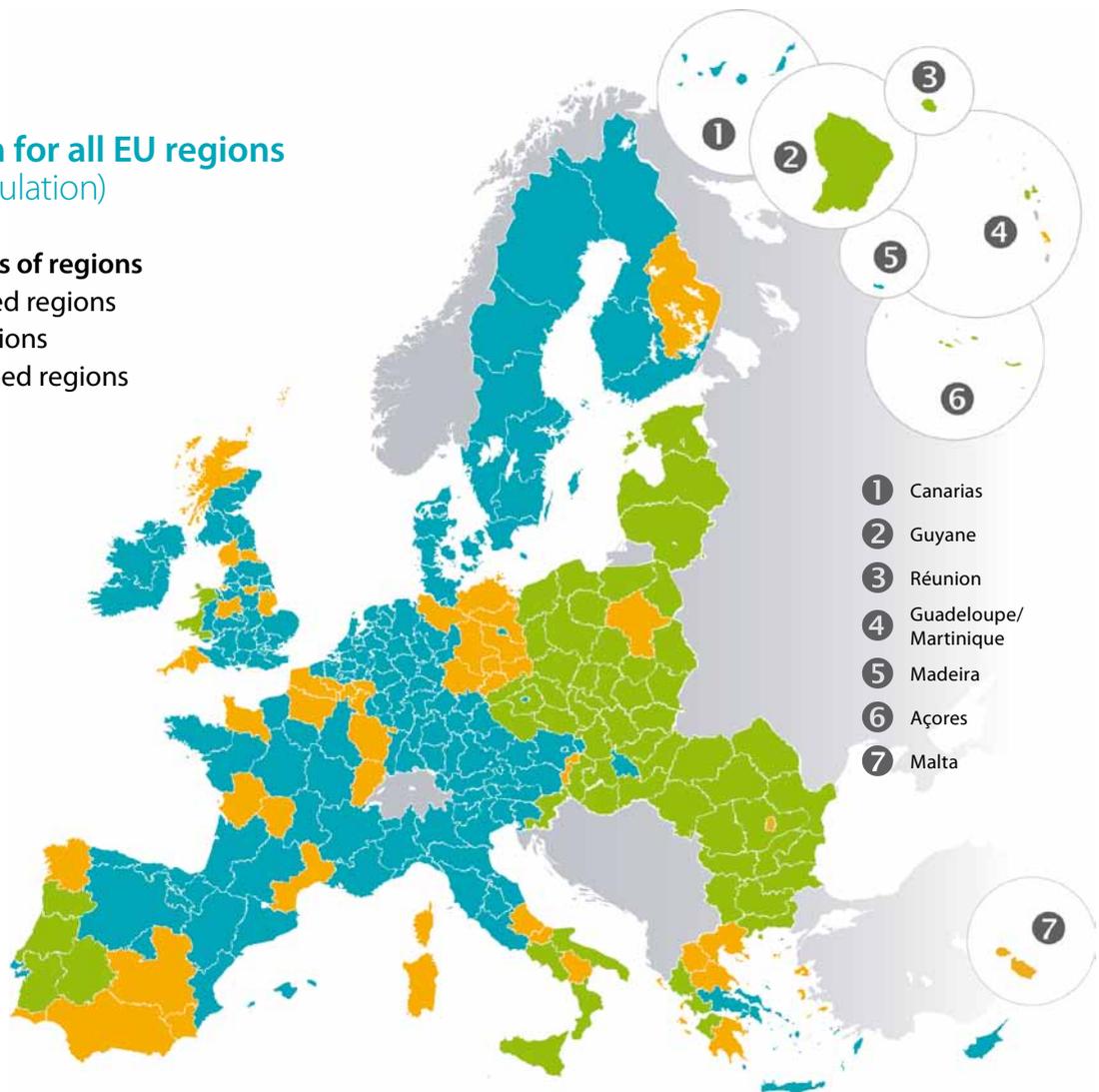
Het doel van de nieuwe overgangscategorie is om regio's die de laatste jaren concurrerender zijn geworden, maar die nog altijd gerichte investeringen nodig hebben, een impuls te geven. Binnen deze categorie vallen naar verwachting 51 regio's en meer dan 72 miljoen mensen, uitgaande van een schatting op basis van de huidige gegevens.

A fair system for all EU regions (eligibility simulation)

Three categories of regions

- Less developed regions
- Transition regions
- More developed regions

GDP/capita*
 ■ < 75 % of EU average
 ■ 75-90 %
 ■ > 90 %
 *index EU27=100

Gemeenschappelijke regels voor alle fondsen

Een belangrijk aspect van de nieuwe voorstellen is een reeks gestroomlijnde exploitatieregels, die vergezeld gaan van voorwaarden en beloningen voor prestaties – dit alles met het oog op verbetering van de doelmatigheid van regionale investeringen.

Deze gemeenschappelijke regels worden geïntroduceerd voor de vijf fondsen* met structurele doelstellingen, en hebben tot doel om de samenhang en het effect te vergroten.

Ook zijn er drie specifieke verordeningen voor de werking van het EFRO, het ESF en het Cohesiefonds voorgesteld. Deze hebben betrekking op de missie en de doelstellingen van het cohesiebeleid, het financiële kader, specifieke programmerings- en rapportageregelingen, grote projecten en gezamenlijke actieplannen. Bovendien zijn hierin gedetailleerde projectbeheer- en controlevereisten opgenomen, alsmede specifieke regelingen voor financieel beheer.

EUROPESE GROEPING VOOR TERRITORIALE SAMENWERKING

De Commissie stelt een aantal wijzigingen voor op de volgende aspecten van de huidige EGTS-verordening:

- eenvoudigere oprichting van EGTS'en;
- herziening van de reikwijdte van activiteit;
- openstellen van EGTS'en voor niet-EU-regio's;
- duidelijkere operationele regels met betrekking tot de werving van personeel, uitgaven en de bescherming van crediteuren;
- praktische samenwerking bij het aanbieden van lokale en overheidsdiensten;
- grotere flexibiliteit bij het lidmaatschap;
- niet-EU-leden mogelijk;
- vereenvoudigde regels;
- criteria gespecificeerd voor goed- dan wel afkeuring van EGTS'en door nationale overheden;
- tijdslijmet voor onderzoek en besluitvorming.

Daarnaast wordt er online gegevensinvoer geïntroduceerd om het administratieve proces te versnellen.

Er is een afzonderlijke verordening voorgesteld voor de Europese territoriale samenwerking (grensoverschrijdend, transnationaal en interregionaal) en het functioneren van de Europese groepering voor territoriale samenwerking (EGTS).

EUROPESE TERRITORIALE SAMENWERKING

- Doelstelling van het cohesiebeleid, opdat nationale, regionale en lokale partijen uit verschillende lidstaten ervaringen kunnen uitwisselen en gezamenlijke activiteiten kunnen opzetten om tot gemeenschappelijke oplossingen voor gedeelde problemen te komen.
- Belangrijke bijdrage aan de bevordering van de nieuwe doelstelling van het Verdrag van Lissabon van territoriale cohesie.
- Voorgestelde verordening houdt meer rekening met de internationale context van de programma's, waardoor specifiekere voorzieningen voor samenwerking kunnen worden getroffen.
- Vereenvoudigde regels.
- Er wordt thematische concentratie toegepast.
- Transnationale samenwerking kan de ontwikkeling en uitvoering van macroregionale strategieën bevorderen.

* Het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), het Europees Sociaal Fonds (ESF), het Cohesiefonds, het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO) en het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV).

Slimme investering

Om de mogelijkheden van het cohesiebeleid bij de verwezenlijking van EU-prioriteiten te vergroten, stelt de Commissie een kader voor strategische en slimme investeringen voor.

Hieronder vallen de invoering van een gemeenschappelijk strategisch kader (GSK), partnerschapcontracten en een lijst van thematische doelstellingen op basis waarvan de Europa 2020-strategie in concrete actie kan worden vertaald.

De Commissie stelt een meer geïntegreerde aanpak voor regionale investering voor, met inbegrip van gemeenschappelijke regels voor en de mogelijkheid van programma's met meerdere fondsen voor het EFRO, het ESF en het Cohesiefonds.

De concentratie op EU-prioriteiten door middel van het EFRO wordt gewaarborgd door aandacht te besteden aan:

- energie-efficiëntie en hernieuwbare energie;
- onderzoek en innovatie; en
- het concurrentievermogen van het MKB.

Minder ontwikkelde regio's kunnen uit een breder bereik aan investeringsprioriteiten kiezen, overeenkomstig hun bredere ontwikkelingsbehoeften. Van meer ontwikkelde en overgangsregio's wordt echter verwacht dat zij 80% van hun EFRO-middelen besteden aan energie-efficiëntie en hernieuwbare energie, onderzoek, innovatie en het concurrentievermogen van het MKB.

Het GSK, waarin de topprioriteiten van de EU zijn verwoord, is van toepassing op alle fondsen, met inbegrip van plattelandsontwikkeling en maritiem en visserijbeleid. Programma's met meerdere fondsen, waarin middelen van het EFRO, het ESF en het Cohesiefonds worden gecombineerd, verbeteren de coördinatie in de praktijk en de geïntegreerde ontwikkeling.

PRESTATIEKADER VOOR SLIMME INVESTERINGEN

- Het gemeenschappelijk strategisch kader, dat de communautaire strategische richtsnoeren vervangt en bedoeld is om de topprioriteiten van de EU om te zetten in maatregelen, is van toepassing op alle fondsen, met inbegrip van de fondsen voor plattelandsontwikkeling en voor maritieme zaken en visserij, en moet zorgen voor een betere coördinatie van de diverse structuurinstrumenten van de EU.
- In partnerschapcontracten, die bij aanvang zijn gesloten tussen de Commissie en de lidstaten, wordt op nationaal niveau de totale bijdrage vastgelegd aan de thematische doelstellingen en de verplichtingen tot concrete maatregelen voor uitvoering van de doelstellingen van Europa 2020. Heldere en meetbare doelstellingen worden gedefinieerd in een prestatiekader.
- Contracten op basis van nationale beoordelingen van de regionale ontwikkelingsbehoeften en de prioriteiten van elke lidstaat. Prestatiescores of -mijlpalen worden overeengekomen en moeten worden bereikt wil men in aanmerking komen voor investeringen.

Het belonen van prestaties

Er wordt een aantal nieuwe bepalingen ingevoerd om de prestaties en resultaten te verbeteren, zodat EU-investering de lidstaten een sterke stimulans biedt bij de uitvoering van de doelstellingen en doelen van Europa 2020.

Deze maatregelen op het vlak van „voorwaardelijkheid” kunnen de vorm aannemen van overeengekomen voorwaarden, waaraan moet zijn voldaan voordat de middelen

worden uitgekeerd (*ex ante*) en voorwaarden die de vrijgave van aanvullende middelen afhankelijk maken van de prestaties (*ex post*).

Dergelijke ex-postvoorwaardelijkheid is gericht op het vergroten van de aandacht voor prestaties en het bereiken van mijlpalen met betrekking tot doelstellingen van Europa 2020, zoals overeengekomen in het partnerschapcontract (zie kader).

PRESTATIEKADER

- Aandacht voor resultaten – gemeenschappelijke en programmaspecifieke indicatoren, rapportage, toezicht en evaluatie.
- Prestatiekader voor alle programma's – heldere en meetbare mijlpalen en doelstellingen.
- Prestatiereserve – 5% van de nationale toekenning (door lidstaat, fonds en categorie van de regio).
- Voorwaardelijkheid *ex ante* – zorgen dat er voorwaarden voor effectieve investeringen worden geschapen.
- Macro-economische voorwaardelijkheid – overeenstemming met nieuw economisch bestuur.

Ongeveer 5% van de begroting wordt opzijgezet en tijdens een tussentijdse evaluatie aan de lidstaten toegewezen voor de programma's die hun mijlpalen volledig hebben bereikt.

Investeren in onderwijs en sociale inclusie

Overeenkomstig de prioriteiten van Europa 2020, zijn de ESF-middelen gericht op het bevorderen van werkgelegenheid en het ondersteunen van arbeidsmobiliteit; het investeren in onderwijs, vaardigheden en een leven lang leren; het bestrijden van armoede; en het versterken van de institutionele capaciteit en efficiënte publieke administratie.

Om de sociale dimensie kracht bij te zetten wordt 20% van de ESF-uitgaven besteed aan maatregelen inzake sociale inclusie. Er wordt meer nadruk gelegd op het bestrijden van

jeugdwerkloosheid en het bevorderen van gendergelijkheid en non-discriminatie.

Investeren in vervoer en milieu

Voor lidstaten met een bruto binnenlands product (bbp) per capita van minder dan 90% van het EU-gemiddelde investeert het Cohesiefonds in het prioritair gebied van milieu (bijvoorbeeld in projecten met betrekking tot aanpassingen aan de klimaatverandering en risicopreventie, water en de infrastructuur van afvalbeheer). Investeringen in energie-efficiëntie en hernieuwbare energiebronnen komen eveneens in aanmerking.

Behalve steun aan de ontwikkeling van een trans-Europees vervoersnetwerk (TEN-T), draagt het Cohesiefonds ook bij aan het sturen van investeringen in koolstofarme transportsystemen en stadsvervoer.

Stroomlijnen van regels en uitvoering

Om de administratieve rompslomp te beperken en de administratiekosten te verminderen worden de subsidiabiliteitsregels gestroomlijnd.

Gemeenschappelijke bepalingen voor uitvoering betreffen onder meer standaardregelingen inzake het gebruik van financiële instrumenten, vereenvoudigde kosten en duurzaamheid van maatregelen.

Een vereenvoudigde kostenstructuur, zoals eenheidskosten en bedragen ineens, helpt lidstaten om een prestatiegericht beheer op individueel projectniveau in te voeren.

Tevens is het concept van een 'één loket' voor de eindgebruiker geïntroduceerd.

STROOMLIJNEN VAN DE UITVOERING

De nieuwe aanpak van het EU-cohesiebeleid is gericht op het stroomlijnen van de uitvoering en het terugbrengen van de administratieve rompslomp.

Gemeenschappelijke regels – GSK-fondsen

- Cohesiebeleid, beleid inzake plattelandsontwikkeling en beleid op het gebied van maritieme zaken en visserij
- Eenvoudiger beheer door middel van betere harmonisatie van de subsidiabiliteitsregels

Mogelijkheid van programma's met meerdere fondsen

- EFRO, ESF en Cohesiefonds

Gestroomlijnd en vereenvoudigd uitvoeringssysteem

- Beter gebruikmaken van vereenvoudigde kosten
- Betalingen koppelen aan resultaten
- e-Cohesie: „één loket-systeem” voor begunstigden
- Evenredige benadering van beheer
- Minder autoriteiten betrokken bij de uitvoering, met helderder gedefinieerde rollen
- Eenvoudiger toepassingsstelsel voor „grote projecten”

Duurzame territoriale ontwikkeling

In de voorstellen wordt meer aandacht besteed aan duurzame stedelijke ontwikkeling. Gezien de rol die steden kunnen spelen bij het creëren van banen en groei, wordt ongeveer 5% van de EFRO-middelen gereserveerd voor duurzame stedelijke ontwikkeling (zie kader). De bevordering van netwerk mogelijkheden tussen steden en de uitwisseling van ervaringen in stedelijk beleid worden ook ondersteund door de oprichting van een nieuw platform voor stedelijke ontwikkeling.

In de voorstellen is tevens een geïntegreerde aanpak van door de gemeenschap geïnitieerde lokale ontwikkeling opgenomen. Dit heeft de invoering van lokale ontwikkelingsstrategieën bevordert door maatschappelijke instellingen, waaronder lokale overheden, ngo's en economische en sociale partners, op basis van de LEADER-aanpak die wordt toegepast bij plattelandsontwikkeling.

Speciale aandacht zal uitgaan naar gebieden met bijzondere natuurlijke of demografische kenmerken, zoals een lage bevolkingsdichtheid, met een aanvullende toewijzing voor de ultraperifere regio's.

DUURZAME STEDELIJKE ONTWIKKELING

- Erkenning van de rol van steden bij het versterken van de groei en werkgelegenheid van Europa.
- Aandacht voor duurzame stedelijke ontwikkeling: elke lidstaat moet een minimum van 5% van het EFRO bestemmen voor „geïntegreerde acties” (waarbij investeringen uit verschillende prioriteiten en programma’s worden gecombineerd en beheerd door steden).
- Er wordt een platform voor stedelijke ontwikkeling ontwikkeld, dat uitgaat van de ervaringen van Urbact – een Europees programma ter bevordering van duurzame stedelijke ontwikkeling – en dient ter bevordering van de capaciteitsopbouw en uitwisseling van ervaringen binnen de EU.
- De Commissie stelt tevens voor een deel van de begroting (0,2% van het EFRO-bedrag) te bestemmen voor financiering van innovatieve acties op stedelijk vlak.
- Betere coördinatie tussen vaste investeringen en investeringen in menselijk kapitaal in steden wordt eveneens bevorderd.

Volgende stappen

De huidige regionale financieringsprogramma’s lopen tot 2013. Voor programma’s die ingaan in 2014 moet een nieuw regelgevingskader worden ingevoerd. Vanaf de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon vallen alle verordeningen inzake het cohesiebeleid onder de gewone wetgevingsprocedure. Hierdoor heeft het Europees Parlement een krachtiger rol als volledige medewetgever van de algemene verordening. De voorstellen voor het cohesiebeleid worden nu bestudeerd door de Raad en het Parlement met het oog op goedkeuring eind 2012 en uitvoering in 2014.

Begin 2012 zal de Commissie een voorstel indienen over het GSK, dat volledig is afgestemd op Europa 2020 en de doelstellingen daarvan vertaald naar de belangrijkste maatregelen. Er zal een uitgebreide raadplegingsprocedure worden ingesteld, die open staat voor iedereen: lidstaten, regio’s, steden, EU-instellingen, economische en sociale partners, organisaties uit het maatschappelijk middenveld, academici en burgers. Het kader begeleidt de lidstaten bij het opstellen van hun operationele programma’s en ondersteunt nationale en regionale autoriteiten bij het bepalen van duidelijke, haalbare en meetbare doelstellingen op prioritaire gebieden.

Parallel daaraan gaan de onderhandelingen door over het volgend meerjarig financieel kader.

ALAIN ROUSSET

Voorzitter van de Bond van Franse Regio's

Alain Rousset, voorzitter van de Bond van Franse Regio's, geeft *Panorama* zijn reactie op de voorstellen voor de toekomst van het EU-cohesiebeleid.

„De Franse regio's geloven dat een nauwe koppeling tussen het toekomstige cohesiebeleid en de nieuwe Europa 2020-strategie essentieel is, willen wij profijt halen uit de inspanningen van de huidige programmeringsperiode en deze ook verder aanvullen,” aldus Alain Rousset, president van de Bond van Franse Regio's („Association des Régions de France” – ARF).

„Maar meer dan ooit is het zaak om het ontwerp en het beheer van het economisch ontwikkelingsbeleid te decentraliseren, zodat diegenen erbij worden betrokken die in de beste positie verkeren om het effect te beoordelen. Door een nauwere verwantschap kunnen wij de relatie tussen gekozen vertegenwoordigers en ondernemingen consolideren. Dit is de sleutel tot cohesie,” zo benadrukt hij. „En tevens de sleutel tot het welslagen van Europa 2020.”

- (1) EFRO – Het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
- (2) ESF – Het Europees Sociaal Fonds
- (3) ELFPO – Het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling

Programma's met meerdere fondsen

Al ondersteunen zij de vestiging van programma's met meerdere fondsen ter bevordering van de integratie tussen het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) en het Europees Sociaal Fonds (ESF), de Franse regio's wijzen er tevens met klem op dat zij, omwille van de efficiëntie en de effectiviteit van de publieke steunmaatregel, de behorende autoriteiten moeten zijn.

„Wij geloven dat de regio's echte regionale programma's met meerdere fondsen [EFRO (1), ESF (2) en ELFPO (3)] direct moeten beheren. Hierdoor kunnen wij beleidsmaatregelen financieren die overeenstemmen met de belangen van de desbetreffende gebieden. Zonder dat is de Europese financiering slechts een substituut voor de fondsen van de staat met betrekking tot beleidsmaatregelen waartoe wordt besloten op nationaal niveau, maar waar zij zich steeds minder voor inzetten,” zegt Rousset.

Hij stelt dan ook met klem: „Wij moeten een punt zetten achter deze discriminerende anomalie, waarbij de Franse regio's niet zelf op één lijn met hun Europese tegenhangers de structuurfondsen kunnen beheren.”

Aanpakken van de crisis

Rousset, die ook dienst doet als president van de regionale raad van de regio Aquitaine, zegt dat „slimme groei” een thema is dat hem na aan het hart ligt. De Franse regio's scharen zich achter de belangrijkste voorstellen van de Commissie om de uitvoering van de structuurfondsen,

„Op dit moment twijfelt niemand er nog aan dat het cohesiebeleid zijn waarde heeft bewezen bij de bestrijding van de financiële crisis.”

evenals het EFRO en het ESF, richting te geven, om de kenniseconomie te ondersteunen en om „slimme, inclusieve en duurzame” groei voor heel Europa te stimuleren.

„Op dit moment twijfelt niemand er nog aan dat het EU-cohesiebeleid zijn waarde heeft bewezen bij de bestrijding van de financiële crisis. De programmeringsperiode 2007-2013 heeft een keerpunt gevormd voor de Franse regio's. De financieringsbenadering is in deze periode echt een cruciaal instrument geworden, waardoor forse investeringen in onderzoek, innovatie en overdracht van technologie mogelijk werden,” zo voegt hij er aan toe:

„En omdat het beleid op regionaal niveau is uitgevoerd en gericht is op de financiering van zaken die verband hielden met de Lissabon-strategie, heeft het alle Franse regio's, niet alleen de grote steden en de industriële centra, betrokken bij de spreiding van de economische activiteit en bij het bevorderen van de industriële concurrentiepositie en de groei van kleine en middelgrote ondernemingen.”

Een belangrijk effect hiervan is geweest dat het beleidsmaatregelen heeft versterkt die door de regio's in gang werden gezet en dat het de vestiging en ontwikkeling van vernieuwende ondernemingen in belangrijke industriële sectoren en diensten heeft ondersteund.

„Het heeft ons in staat gesteld om een dynamisch economisch fundament, dat zich uitstrekt over Frans en Europees grondgebied, te leggen en te versterken. Hierdoor zijn wij minder overgeleverd aan de willekeur van toekomstige financiële en economische crises. Ook hebben wij hierdoor kunnen investeren in de toekomst. Dit is een proces dat door moet gaan,” benadrukt Rousset.

Ondersteuning van overgangsregio's

De introductie van de speciale categorie van „overgangsregio's,” wordt van harte ondersteund door het ARF en de organisatie verwelkomt het feit dat het cohesiebeleid wordt voortgezet in alle Europese regio's, waarbij speciale aandacht uitgaat naar de ultraperifere regio's.

Al steunen de Franse regio's het voorstel om partnerschapcontracten met nauwgezette wederzijdse verbintenissen

„...de partnerschapcontracten moeten de vorm krijgen van volledig geïntegreerde tripartiete contracten, zodat volledig rekening wordt gehouden met de belangen van lokale betrokkenen...”

tussen de lidstaten en de Europese Unie in te voeren, zij geloven evenwel dat deze partnerschapcontracten de vorm moeten krijgen van volledig geïntegreerde tripartiete contracten, zodat volledig rekening wordt gehouden met de belangen van lokale betrokkenen, die immers de belangrijkste spelers binnen het cohesiebeleid zijn.

Macro-economische voorwaardelijkheid

De Franse regio's verzetten zich echter tegen de wens van sommige regeringen, waaronder die van Frankrijk zelf, om het cohesiebeleid te koppelen aan de prestaties in het kader van het Stabiliteits- en groeipact.

„Wij wijzen het categorisch af om te worden gegijzeld door de tekortkomingen van de staat in de zin van diens verplichtingen tegenover de gemeenschap,” stelt Rousset met klem.

De ARF en de Franse regio's zijn nauw betrokken bij de onderhandelingen over het financiële kader en de regels die ten grondslag liggen aan het cohesiebeleid en roepen de Franse regering op haar onvoorwaardelijke steun te geven aan een „waarachtig” cohesiebeleid, zoals dat uit de nieuwe voorstellen naar voren komt.

Rousset verzekert dat de effectieve toepassing van het EFRO en het ESF op lokaal niveau een cruciale hefboomwerking kan hebben voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de regio's, maar daarnaast ook voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de Europa 2020-strategie.

ANDERS KNAPE

Voorzitter van de Zweedse Bond van Lokale Autoriteiten en Regio's

Panorama in gesprek met Anders Knappe, voorzitter van de Zweedse Bond van Lokale Autoriteiten en Regio's (SALAR) over het effect van het EU-cohesiebeleid van na 2013 op de regio's in Zweden.

„Omdat het toekomstig EU-cohesiebeleid geënt is op de nieuwe groei- en werkgelegenheidsstrategie – de Europa 2020-strategie – is het beleid nu meer strategisch georiënteerd en bevat het een essentiële koppeling met de economische doelstellingen van de EU,” aldus Anders Knappe, voorzitter van SALAR. Zijn bond verwelkomt de ambitie van de Europese Commissie om het cohesiebeleid niet alleen te behouden, maar dit ook verder te ontwikkelen tot een nog krachtiger beleid voor heel Europa.

„Alle regio's in Europa zouden deel moeten blijven uitmaken van het cohesiebeleid, zodat wij gezamenlijk de overeengekomen doelstellingen inzake werkgelegenheid, onderwijs, uitbanning van armoede, klimaatverandering en onderzoek kunnen verwezenlijken,” voegt hij eraan toe.

„Cohesiebeleid is niet in de eerste plaats een herdistributiemiddel, maar een manier waarop alle regio's van Europa kunnen bijdragen aan de verwezenlijking van de EU-doelstellingen voor economische, sociale en territoriale samenhang.”

Flexibele prioriteiten

SALAR steunt het voorstel om meer de nadruk te leggen op initiatieven met minder prioriteiten binnen het cohesiebeleid. Naar de mening van de bond wordt het beleid hierdoor effectiever en toepasselijker.

Deze prioriteiten moeten echter ook altijd rekening houden met de verschuivende regionale omstandigheden en behoeften. Knappe waarschuwt: „Als de problemen die in de regio als het grootst worden ervaren, niet goed kunnen worden aangepakt als gevolg van al te rigide prioriteiten, kan de zo belangrijke motivatie en interesse op regionaal niveau om ook echt deel te nemen aan ontwikkelingsprojecten verwateren, hetgeen uitermate negatief zou zijn.”

Meerlagig bestuur

Doordat het de financiering van regionale ontwikkeling als uitgangspunt neemt, moet het cohesiebeleid ernaar streven tot een betere coördinatie van de sectoren te komen om zo de doelgeoriënteerde werkzaamheden ter stimulering van groei te bevorderen. Naar het oordeel van SALAR zou dit moeten worden gekenmerkt door een geavanceerde meerlagig bestuur, waarbinnen de lokale en regionale niveaus een erkende rol krijgen, zowel ten aanzien van het ontwerp als de uitvoering van het beleid.

De bond verwelkomt daarom het recente voorstel van de Commissie om de desbetreffende fondsen te coördineren binnen een enkel gemeenschappelijk strategisch kader. Op deze manier kunnen de regionale dimensie van het Sociaal Fonds en de koppeling daarvan met de werkzaamheden ten aanzien van regionale groei kracht worden bijgezet.

De Zweedse bond is echter kritisch over de opvatting van de Zweedse regering, die ervoor pleit dat de fondsen van het cohesiebeleid worden teruggebracht en dat het cohesiebeleid vooral gericht moet zijn op de minder ontwikkelde regio's.

„Cohesiebeleid is niet in de eerste plaats een herdistributiemiddel, maar een manier waarop alle regio's van Europa kunnen bijdragen aan de verwezenlijking van de EU-doelstellingen voor economische, sociale en territoriale samenhang,” aldus Knappe.

„De groei en het concurrentievermogen van stedelijke gebieden vertegenwoordigen niet alleen een voorwaarde voor de groei en de ontwikkeling van de omliggende regio's, maar ook voor het land als geheel.”

„Wij verwelkomen het voorstel van de Commissie voor een partnerschapcontract inzake ontwikkeling en investering tussen de EU en de lidstaten. Dat veronderstelt echter wel dat dit contract wordt opgesteld in nauw overleg met de lokale en regionale bestuursniveaus. Maar zal een dergelijke samenwerking ook echt door de Commissie worden vereist?” vraagt hij zich af.

De stedelijke dimensie van groei

Anders Knappe benadrukt dat de programma's in het bijzonder rekening moeten houden met de rol van stedelijke gebieden ten aanzien van groei en ontwikkeling, en daarnaast met de introductie van een derde dimensie van cohesie, namelijk de territoriale dimensie.

Volgens hem vertegenwoordigen de groei en het concurrentievermogen van stedelijke gebieden niet alleen een voorwaarde voor de groei en de ontwikkeling van de omliggende regio's, maar ook voor het land als geheel.

„Stedelijke gebieden vormen de brandpunten van de regionale arbeidsmarkt, van de markten voor producten en diensten en voor kennis, informatie en besluitvorming. Daarom zijn wij verheugd over het voorstel van een stedelijk platform. Er zal echter ook speciale aandacht moeten uitgaan naar de koppelingen tussen stedelijke en plattelandsgebieden.”

Knappe benadrukt het belang van het juist definiëren van de term „stedelijk gebied”, hetgeen moet worden aangepast aan de omstandigheden van de desbetreffende lidstaat. Hij wijst erop dat bijvoorbeeld in Zweden de gemeentelijke autoriteiten verantwoordelijk zijn voor een groter deel van de openbare dienstverlening dan in veel andere landen het geval is.

Plattelandsontwikkeling moet volgens hem worden beschouwd als een integraal deel van de regionale ontwikkeling en zou dienovereenkomstig de verantwoordelijkheid moeten zijn van de regionale autoriteiten.

Het gevaar van afhankelijkheid

Knappe waarschuwt ervoor dat het voorstel van een nieuwe categorie van overgangsregio's voor regio's met een bbp per capita tussen 75 % en 90 % van het gemiddelde van de EU-lidstaten, kan bijdragen aan de instandhouding van afhankelijkheid van EU-financiering in de desbetreffende voorheen minder ontwikkelde regio's.

„Per slot van rekening zouden wij ook kunnen zeggen dat deze nieuwe categorie onvoldoende fondsen overlaat voor zowel de minder als de meer ontwikkelde regio's. In plaats van dat wij een nieuwe kostbare permanente categorie introduceren, zouden wij ten behoeve van deze regio's gebruik kunnen maken van flexibelere afbouwmiddelen.”

REACTIES OP DE VOORSTELLEN VOOR HET TOEKOMSTIG COHESIEBELEID

Bij het ontwikkelen van de voorstellen voor het EU-cohesiebeleid na 2013 heeft de Commissie uitgebreid advies ingewonnen. Begin 2011 gaven meer dan 440 organisaties hun gedetailleerde mening tijdens een raadpleging naar aanleiding van de uitkomsten van het vijfde verslag over de economische, sociale en territoriale cohesie van de Commissie. Dat leverde waardevolle inzichten en positieve suggesties op voor de nieuwe voorstellen.

Naast de officiële zienswijzen van de lidstaten ging het hierbij om 225 bijdragen van regionale en lokale overheidsinstanties, 66 bijdragen van economische en sociale partners en 37 bijdragen van Europese belangenorganisaties inzake territoriale kwesties.

Naar aanleiding van de publicatie van de voorstellen van de Commissie in oktober jl. vroeg *Panorama* een dwarsdoorsnede van de belanghebbenden om hun reactie op het nieuwe wetgevingspakket.

MED-PROGRAMMA

„Is thematische concentratie noodzakelijk op het gebied van transnationale samenwerking?”

Het transnationale samenwerkingsprogramma is verheugd over de positieve veranderingen waarmee de Commissie rekening houdt in haar voorstellen naar aanleiding van alle raadplegingen door belangrijke actoren die zijn betrokken bij dit onderdeel.

Het gemeenschappelijk team voor transnationale samenwerking (Transnational Cooperation Joint Team), waarin 13 programma's uit heel Europa samenwerken, wijst erop dat het algemeen erkend is dat onderdeel B van het cohesiebeleid zeer effectief is gebleken. Met zeer weinig geld (0,5% van de totale begroting van het cohesiebeleid) zijn veel maatregelen uitgevoerd om territoriale integratie naar een hoger niveau te brengen en om de kwaliteit van leven van mensen te verbeteren.

Een van de meest gewaardeerde verschillen in het voorstel van de Europese Commissie is waarschijnlijk de verhoging van de financiële toekenning voor de periode 2014-2020 van de huidige EUR 1,8 miljard naar EUR 2,4 miljard.

Bovendien kunnen regio's uit derde landen die onder het ENPI en het IPA vallen ook aanspraak maken op programmafinanciering vanuit de beschikbare externe

TRANSNATIONAL
COOPERATION

instrumenten. Dit is geweldig nieuws, nu moeten we alleen nog een manier bedenken om dat uit te voeren.

Veel programma's betwijfelen echter of thematische concentratie en de noodzaak om vier van de elf doelstellingen te kiezen wel nodig zijn op het gebied van transnationale samenwerking.

Deze en andere thema's worden meegenomen in de onderhandelingen met het Europees Parlement en de Raad. Dit is van belang omdat transnationale samenwerking regio's uit verschillende landen in staat stelt te werken aan de ontwikkeling van een gemeenschappelijke en afgesproken aanpak van onderwerpen die betrekking hebben op eenzelfde gebied, zoals een rivierbekken, een bergketen of een strook kustwater.

Mercedes Acitores Franzón

Verbindingspersoon MED-ENPI MB

Verbindingsbureau MED-ENPI MB

www.programmamed.eu

Transnationale samenwerking

www.transnational-cooperation.eu

EUROPESE VROUWENLOBBY

Cohesiebeleid voor gendergelijkheid in Europa?

EUROPEAN WOMEN'S
LOBBY
EUROPÉEN DES FEMMES

Het cohesiebeleid biedt in alle EU-lidstaten mogelijkheden ter bestrijding van genderongelijkheid, zowel thuis als op de arbeidsmarkt. Momenteel is het op die taak echter niet berekend. Gerichte financiering voor gendergelijkheid neemt af en gendermainstreaming wordt niet naar behoren doorgevoerd. Het voorstel van de Commissie voor het toekomstige cohesiebeleid is een stap in de goede richting.

De voorgestelde algemene verordeningen bevatten sterkere gendermainstreaming-bepalingen en ze verplichten lidstaten tot het opstellen en uitvoeren van gendergelijkheidsstrategieën. Het Europees Sociaal Fonds heeft een duidelijker mandaat ter bevordering van gelijkheid tussen vrouwen en mannen, en lidstaten zijn verplicht om iets te

doen op dit gebied. De volledige uitvoering van deze nieuwe mogelijkheden moet worden gegarandeerd.

In het voorstel ontbreekt echter een cruciaal thema: zorg. Europa heeft een sterke en hoogstaande zorgsector nodig om demografische uitdagingen aan te kunnen, de doelstellingen van de 2020-strategie te halen en te zorgen voor gendergelijkheid in de samenleving. Het creëren van een „zorgeconomie” zou prioriteit moeten hebben in het toekomstige cohesiebeleid.

Anna Elomäki

Beleidsmedewerker
Europese Vrouwenlobby
www.womenlobby.org

UEAPME

Bieden Structuurfondsen daadwerkelijk kansen voor kleine en micro-ondernemingen?

Volgens de leden van de UEAPME, de Europese werkgeversorganisatie die de belangen behartigt van ambachten en het MKB, heeft nog geen 5% van de kleine ondernemingen in Europa geprofiteerd van de Structuurfondsen, terwijl zij toch ruim 95% uitmaken van alle bedrijven in de EU en belangrijke spelers zijn op het gebied van economische activiteit en sociale stabiliteit in de regio's.

Administratieve rompslomp, gebrek aan samenhang tussen de Europese, nationale en lokale niveaus, problemen met betalen en herhaaldelijke controles, tegenstrijdige informatie enz. hebben bij kleine ondernemingen geleid tot een gebrek aan interesse in de Structuurfondsen. Toch is er resultaat geboekt: in veel gebieden heeft een investering van EUR 20 000 aan fondsen in een micro-onderneming geleid tot het creëren van twee tot drie banen en de inzet van lokaal potentieel.

Met de nieuwe voorstellen, met name het bestuurlijk partnerschap, het beginsel van ex-antevoorwaarden, vereenvoudiging, voorrang voor concurrentiepositie en

werkgelegenheid in het MKB en steun aan kleine ondernemingen bij nieuwe gemeenschappelijke uitdagingen, willen landelijke en regionale MKB-organisaties herinvesteren in de Structuurfondsen.

Toch hangt het succes van dit nieuwe beleid af van drie basiscriteria:

- het vermogen van de overheid om een effectief bestuurlijk partnerschap op te zetten;
- de bereidheid om gebruik te maken van bemiddelingsorganisaties bij ondersteuning en advies aan bedrijven, in het bijzonder de kleine;
- de toepassing van de Small Business Act en de bijbehorende prioriteiten als basis voor strategieën op Europees, nationaal en lokaal niveau.

Andrea Benassi

Secretaris-generaal
Europese Unie van ambachten en van het midden- en kleinbedrijf
www.ueapme.com

EUROPEAN ANTI POVERTY NETWORK

EAPN

„...voor een bindend partnerschapsbeginsel”

Het Europees netwerk voor armoedebestrijding EAPN (Europees netwerk voor armoedebestrijding) juicht de zwaardere rol toe die het Europees Sociaal Fonds bij het behalen van de doelstelling van armoedebestrijding krijgt toebedeeld, met een verhoogd budget en een gereserveerde toewijzing van 20% voor armoedebestrijding. Een andere positieve ontwikkeling is de bevordering van een minder hiërarchische aanpak bij de uitvoering van de Structuurfondsen met door de gemeenschap geïnitieerde initiatieven en vereenvoudigde en ngo-vriendelijkere uitvoeringsmechanismen.

Het EAPN maakt zich echter zorgen over een aantal strategische wijzigingen die het behalen van de doelstelling van armoedebestrijding ernstig in gevaar kunnen brengen, waaronder:

- de bezuiniging van 5% op de begroting van de Structuurfondsen;

- de manier waarop het voedselhulpprogramma in het ESF wordt ingepast;
- de invoering van macro-economische voorwaardelijkheid, waardoor zwakkere regio's en kwetsbare mensen dubbel worden gestraft;
- de beperkte pogingen om sociale insluiting te verankeren in alle Structuurfondsen.

Om de Structuurfondsen in de praktijk toegankelijk te maken voor kleine ngo's strijdt het EAPN voor een bindend partnerschapsbeginsel (gebaseerd op de goede beschrijving van de algemene ontwerpverordening), betere toegang tot wereldwijde subsidies, technische ondersteuning en capaciteitsopbouw, evenals voor transnationale projecten.

Fintan Farrell

Directeur

Europees netwerk voor armoedebestrijding

www.eapn.eu/en

AER

„...ondersteunt de verdere vereenvoudiging van de uitvoeringsregels en -procedures...”

De Vergadering van Europese Regio's (AER) ziet het voorgestelde wetgevingspakket als een eerste stap en een goede basis voor onderhandeling. Het benadrukt echter een aantal omstreden elementen waarover verder moet worden nagedacht, in het bijzonder de macro-economische voorwaardelijkheid en de poging om een thematische focus te combineren met territoriale prioriteiten.

De AER dringt aan op volledige betrokkenheid van de regio's, zodat hun kennis, ervaring en bereidheid om bij te dragen aan dit toekomstige beleid volledig worden geïntegreerd in alle besluitvormings- en uitvoeringsprocessen. Alleen op die manier heeft het cohesiebeleid daadwerkelijk effect op Europese territoriale ontwikkeling en helpt het Europa de crisis sterker te boven te komen.

Tijdens de onderhandelingsfase wil de AER dat EU-ministers zich sterk maken voor het invoeren van partnerschap en meerlagig bestuur in alle beleidsfasen. Daarnaast ondersteunt de vergadering in sterke mate de verdere vereenvoudiging van de uitvoeringsregels en -procedures van de Structuurfondsen. Ten slotte wil de AER dat er beslissende stappen worden genomen richting een volledige uitvoering van een geïntegreerde territoriale benadering van EU-beleid, die verder gaat dan alleen het cohesiebeleid.

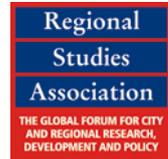
Francine Huhardeaux

Hoofd Pers en Communicatie

Vergadering van Europese Regio's

www.aer.eu

RSA

„De effectiviteit van het cohesiebeleid hangt af van een ‘bottom up’-aanpak...”

De voorstellen van de Europese Commissie voor het toekomstige cohesiebeleid zijn een serieuze poging ter verbetering van de effectiviteit en de efficiëntie van de Structuurfondsen en het Cohesiefonds. Uit onderzoek en evaluatie van regionale studies is gebleken dat een aantal zaken nodig is: een meer strategische aanpak bij de besteding van EU-fondsen, het terugdringen van de versnippering van de besteding over een groot aantal steunmaatregelen en het garanderen van ondersteunend beleid en een institutionele omgeving voor Structuurfondsprojecten. In de voorstellen voor een GSK, thematische concentratie, partnerschapscontracten, voorwaarden en resultaatgerichte bestedingen komen deze thema's aan de orde.

Een belangrijke vraag is echter hoe de territorialiteit van de Structuurfondsen moet worden gehandhaafd. De door de Commissie voorgestelde, meer strategische en thematische aanpak mag geen verzwakking betekenen van de toepassing van territoriale programma's voor de toekenning van EU-financiering op basis van regionale en lokale problemen en met betrokkenheid van subnationale partners. De effectiviteit van het cohesiebeleid hangt af van een 'bottom up'-aanpak bij het vaststellen van prioriteiten en uitvoeringsmaatregelen, maar ook van een vereenvoudiging van de administratie, vooral bij de kleinere programma's.

Sally Hardy

Algemeen directeur

Vereniging voor regionale studies (Regional Studies Association)

www.regional-studies-assoc.ac.uk

EUROCITIES

„...nieuwe manieren van werken kunnen de rol van steden versterken bij de uitvoering van geïntegreerde ontwikkeling...”

Naar de mening van EUROCIITIES zijn de voorstellen van de Commissie voor het toekomstige cohesiebeleid een sterk uitgangspunt voor de totstandkoming van een ambitieuze stedelijke agenda. Deze nieuwe manieren van werken kunnen de rol van steden versterken bij de uitvoering van geïntegreerde ontwikkeling in de praktijk. Stedelijk Europa is in staat te zorgen voor slimme, duurzame en inclusieve groei waarvan iedereen profiteert, niet alleen stadsbewoners.

Willen we echter bouwen aan de „steden van morgen”, zoals de Commissie die voor ogen heeft, dan is daarvoor een ambitieuze investering nodig. Europese maatregelen op het gebied van economische ontwikkeling, mobiliteit en klimaat moeten voornamelijk gericht zijn op de steden. Daarnaast zijn wij positief over de minimale besteding van 5% aan geïntegreerde stedelijke ontwikkeling en een grotere overdracht van fondsen aan steden.

Voor coherente strategieën met een efficiënt uitgavenpatroon moeten de bestuurders van de grote Europese steden in elke fase worden betrokken bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van partnerschapscontracten en uitvoeringsprogramma's.

Als politiek platform voor de grote Europese steden weten wij dat een zinvolle dialoog tussen de Commissie en deze steden waardevol is bij de uitvoering van de Europa 2020-strategie met de nieuwe instrumenten. Met onze ervaring dragen wij bij aan de vormgeving van een nieuw platform voor stedelijke ontwikkeling.

Paul Bevan

Secretaris-generaal

Eurocities

www.eurocities.eu

GEMEENSCHAPPELIJK STRATEGISCH KADER 2014-2020

Voor de Europa 2020-strategie dienen alle gemeenschappelijke beleidsterreinen, inclusief het cohesiebeleid, een bijdrage te leveren aan het verwezenlijken van de strategie, waarbij ze elkaar moeten aanvullen en onderling ondersteunen. Door deze bijdrage ontstaat een synergie tussen de doelstellingen van het beleid zelf en die van het Europese structuurbeleid.

Het gemeenschappelijk strategisch kader speelt in op deze essentiële behoefte aan beleidssynergie door de doelstellingen van EU-prioriteiten voor slimme, duurzame en inclusieve groei te vertalen naar de belangrijkste maatregelen voor het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), het Europees Sociaal Fonds (ESF), het Cohesiefonds (CF), het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO) en het toekomstige Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV). Hierdoor levert een geïntegreerde toepassing van de GSK-fondsen gemeenschappelijke doelstellingen op. Met hun geïntegreerde kader voor investering, een betrouwbaar en getest uitvoeringssysteem, plaatselijke inbreng en een progressief partnerschap en transsectorale aanpak kunnen de GSK-fondsen bijdragen aan het succes van Europa 2020 door een nauwere samenwerking met lokale en regionale belanghebbenden.

De toegevoegde waarde van het GSK is driedelig.

Vergeleken met de huidige communautaire strategische richtsnoeren vallen onder het GSK ook thematische doelstellingen en investeringsprioriteiten, maar het bevat daarnaast nog andere elementen, zoals:

- effectievere coördinatie tussen de fondsen onderling, maar ook met andere Europese financieringsinstrumenten en beleidsterreinen;
- meer nadruk op een integrale territoriale aanpak;
- samenhang en consistentie met nationale hervormingsprogramma's.

Bovendien bestaat de toegevoegde waarde van het GSK uit het adviseren van lidstaten en het samenbrengen van alle strategische elementen in het programmeringsproces: de kerndoelen en vlaggenschipinitiatieven van Europa 2020, de territoriale dimensie, horizontale beginselen, coördinatie tussen de fondsen, enz.

Een ander nieuw element in deze meer strategische en geïntegreerde aanpak heeft betrekking op het partnerschapscontract. De regelgevende voorstellen gaan ervan uit dat elke lidstaat op basis van het gemeenschappelijk strategisch kader een partnerschapscontract opstelt, in samenwerking met zijn partners en in overleg met de Commissie. De partnerschapscontracten (en vervolgens de uitvoeringsprogramma's) moeten de in het gemeenschappelijk strategisch kader opgenomen elementen vertalen naar de nationale context. Het contract moet eveneens vaste verbintenissen bevatten om de doelstellingen van de Unie te bereiken door middel van de programmering van de GSK-fondsen.

Inhoudelijk bepaalt het GSK:

- de belangrijkste ondersteuningsgebieden;
- welke territoriale vraagstukken worden aangepakt;
- beleidsdoelstellingen;
- prioriteiten op het gebied van samenwerking; en
- coördinatiemechanismen en mechanismen voor samenhang en consistentie met het economisch beleid van de lidstaten en de Unie.

Volgende stappen

In vervolg op het bovenstaande zal de Commissie begin 2012 een voorstel indienen over het gemeenschappelijk strategisch kader. Dit wordt gevolgd door een brede discussie én een overleg met de Raad en het Europees Parlement. Het GSK wordt pas formeel aangenomen na goedkeuring van de algemene verordening door de Raad en het Parlement.

HOE KUNNEN WIJ DOELTREFFENDER REAGEREN OP GROTE NATUURRAMPEN?

Op 6 oktober 2011 heeft de Europese Commissie een mededeling over de toekomst van het Solidariteitsfonds van de Europese Unie (EUSF) goedgekeurd. De mededeling is opgesteld met als doel de werking van het fonds te verbeteren, met name door te zorgen voor een beter reactievermogen ten aanzien van rampen, voor meer zichtbaarheid en voor duidelijkere operationele criteria.

Al in 2005 heeft de Commissie getracht de verordening inzake het Solidariteitsfonds te verbeteren, onder andere door de reikwijdte voor steunmaatregelen te vergroten en door de drempels te verlagen voor het bieden van steunmaatregelen bij schade die is ontstaan als gevolg van natuurrampen. Deze wijzigingen bleken onacceptabel voor het merendeel van de EU-lidstaten. Daarbij maakte men vooral bezwaar over de mogelijke aanvullende begrotingsbehoeften. Dit voorstel wordt daarom nu ingetrokken.

De onlangs goedgekeurde mededeling zou echter moeten dienen als basis voor een debat met de lidstaten, het Europees Parlement en overige belanghebbenden. Daarom wordt de werking van het EUSF vanaf de oprichting in 2002 tegen het licht gehouden, wordt er aandacht besteed aan belangrijke kwesties die aan het licht zijn gekomen, en worden er waar van toepassing oplossingen voor de problemen voorgesteld.

De Commissie is van oordeel dat door slechts minimale wijzigingen aan te brengen in de huidige verordening, de werking van het fonds op een aantal belangrijke vlakken kan worden verbeterd. Hierbij blijven de draagwijdte, de opzet en het karakter van de verordening behouden en wordt er niets veranderd aan de financiën en het toegestane bestedingsvolume ervan. De voorgestelde wijzigingen hebben geen invloed op de keuze van de werkzaamheden die voor financiering van het fonds in aanmerking komen, bijvoorbeeld onmiddellijk herstel van essentiële infrastructuurwerken en de kosten

voor het inzetten van hulpmiddelen. De voorgestelde wijzigingen betreffen met name het volgende:

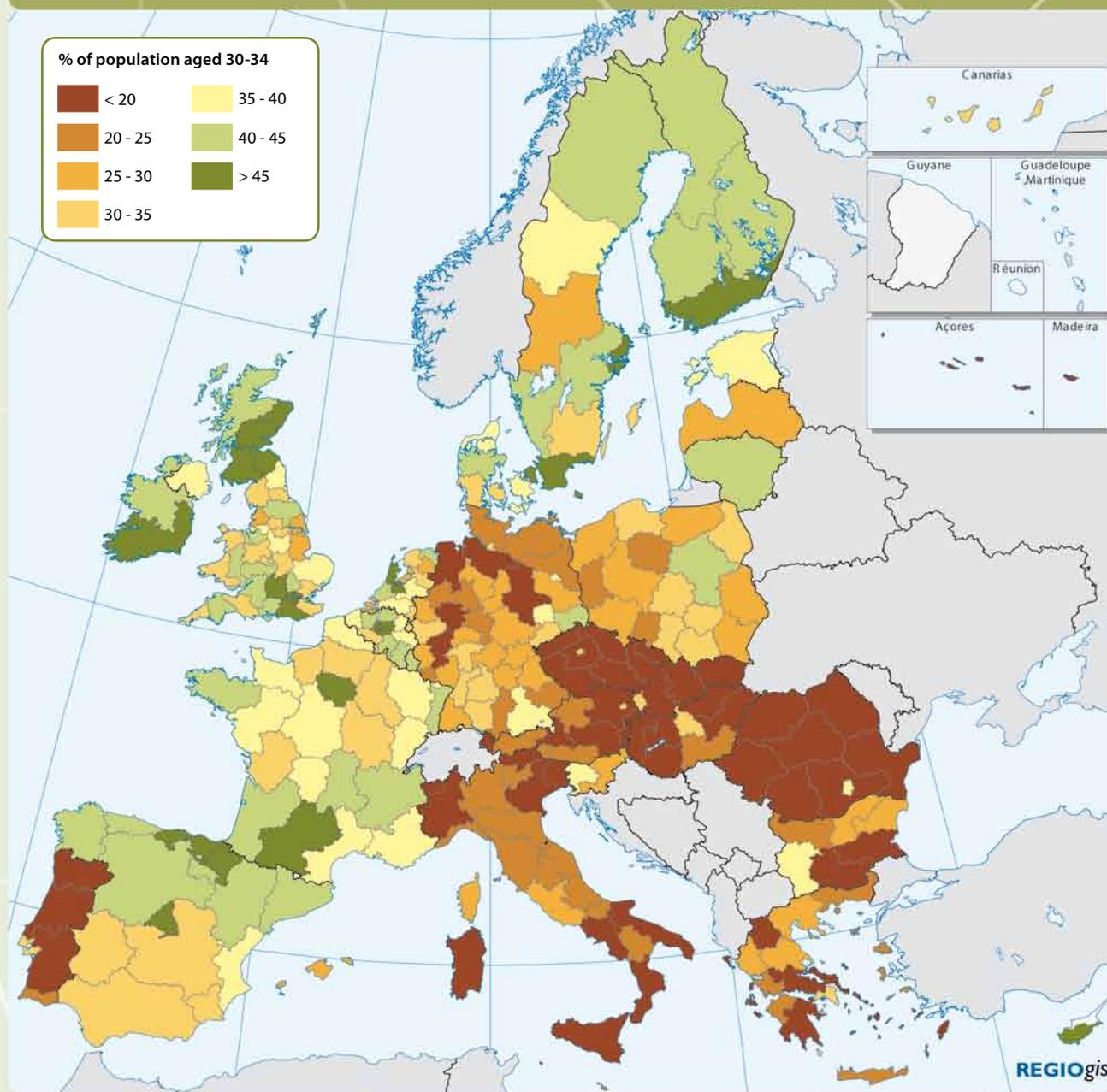
- een duidelijker omlijnd bereik voor het EUSF, beperkt tot natuurrampen die zich voordoen in de lidstaten en in landen die onderhandelen over toetreding tot de EU;
- een nieuwe, eenvoudiger definitie van regionale rampen op basis van een drempel die in verhouding staat tot het regionale bbp;
- de introductie van voorschotten en het versnellen van betalingen om de doeltreffendheid van het fonds te vergroten;
- een duidelijker kader voor de reactie op zich traag voltrekkende rampen, zoals droogte; en
- vereenvoudigde administratie, door samenvoeging van de besluiten tot toekenning van de subsidie en de uitvoeringsovereenkomsten met de begunstigde staat, waardoor de betaling sneller verloopt.

Afhankelijk van de uitkomst van de debatten kan de mededeling dan in de loop van 2012 worden gevolgd door een nieuw wetgevingsvoorstel.

2009, aardbeving in L'Aquila, Italië

PERCENTAGES TERTIAIR ONDERWIJS IN DE EU ONDER 30- TOT 34-JARIGEN, 2007-2010

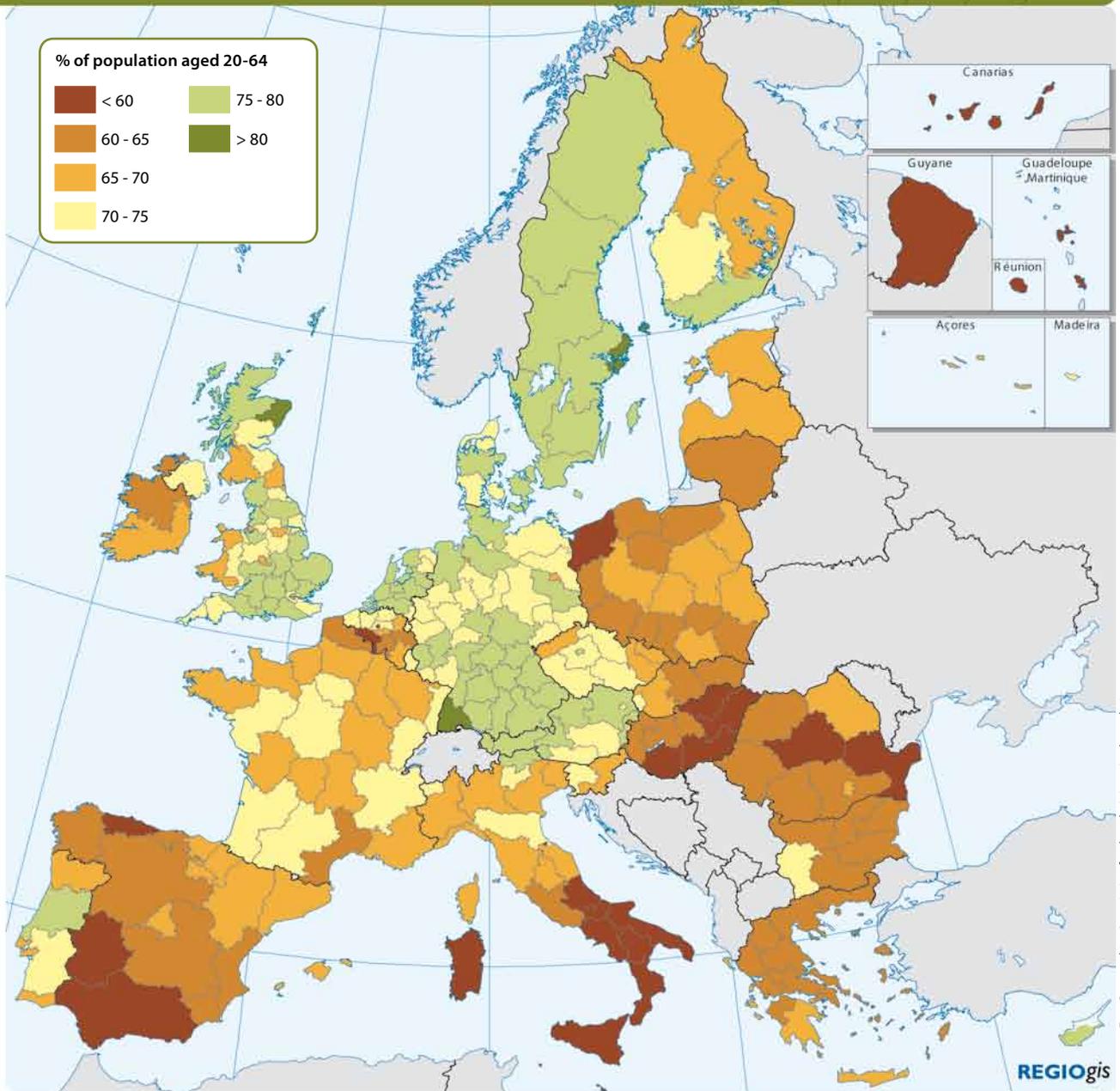

EU-27 = 31.8 | The European 2020 target for the share of population aged 30-34 with a tertiary education is 40% | Source: Eurostat

Deze kaart geeft een overzicht van de verdeling over de 27 EU-lidstaten van 30- tot 34-jarigen met tertiair onderwijs. Het opleidingsniveau van de bevolking is een van de belangrijkste factoren achter economische groei. Personen met tertiair onderwijs krijgen veel eerder een baan, hebben een hoger inkomen en hebben tevens een hogere levensverwachting. Binnen de Europa 2020-strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei is de doelstelling dat het aandeel van de bevolking van 30-34 jaar met tertiair onderwijs 40% bedraagt. In 2010 was dit cijfer voor de hele EU 34%.

De percentages voor personen met tertiair onderwijs lopen in Europa wijd uiteen. Als wij de gemiddelden voor de jaren 2007-2010 nader bekijken, dan valt op dat de hoogste percentages vooral terug te vinden zijn in de hoofdstedelijke regio's of in de nabijheid daarvan. Schotland, Zuid-Cyprus en regio's in Noord-Spanje doen het eveneens goed. De regio's met de laagste percentages zijn terug te vinden in Tsjechië, Italië, Portugal en Roemenië. Overige regio's die achterblijven bij het Europese gemiddelde bevinden zich in Bulgarije, Duitsland, Griekenland, Hongarije, Oostenrijk en Slowakije.

ARBEIDSPARTICIPATIE IN DE EU ONDER 20- TOT 64-JARIGEN IN 2010

EU-27 = 68.5 | The Europe 2020 employment rate target is 75% | Source: Eurostat

Deze kaart laat de arbeidsparticipatie in de EU van de leeftijdsgroep 20-64 jaar zien (werkende personen in de leeftijd van 20-64 jaar, gedeeld door de totale bevolking in diezelfde leeftijdsgroep). De Europa 2020-strategie is erop gericht de arbeidsparticipatie van personen in de leeftijdsgroep 20-64 jaar op te schroeven naar een gemiddelde van ten minste 75% in 2020. In 2010 bedroeg het gemiddelde in de EU 68,5%. Door de arbeidsparticipatie te verhogen, kan de armoede en de sociale uitsluiting worden verminderd. Ook draagt het bij aan de betaling van de kosten van de vergrijzing, met name in landen met een omslagstelsel voor de pensioenen.

De regio's met de hoogste arbeidsparticipatie zijn alle terug te vinden in het noordwesten van de EU. Deze percentages zullen naar waarschijnlijkheid niet veel meer stijgen. Met name Denemarken, Duitsland, Nederland, het Verenigd Koninkrijk en Zweden hebben een hoge mate van werkgelegenheid bereikt. Regio's met een arbeidsparticipatie van minder dan 60% zijn veelal de zuidelijke, oostelijke of ultraperifere regio's. Ook sommige regio's in het noordwesten scoren echter laag, zoals West Wales en de Valleys in het Verenigd Koninkrijk; Border, Midland en Western in Ierland of Hainaut en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in België.

ANALYSE VAN FOUTEN BINNEN HET COHESIEBELEID

Het cohesiebeleid vertegenwoordigt ongeveer een derde van de algehele EU-begroting. In 2010 bedroegen de totale betalingen bijna EUR 40 miljard. De lidstaten en de Europese Commissie zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor een deugdelijk financieel beheer. Ondanks het zorgvuldige programmabeheer kunnen zich toch fouten voordoen; waar nodig, zullen deze worden gecorrigeerd.

In oktober 2011 heeft de Commissie een werkdocument gepubliceerd, waarin de fouten worden geanalyseerd die de Commissie zelf en de Europese Rekenkamer tussen 2006 en 2009 hebben ontdekt. Tevens worden daarin de door de Commissie ondernomen herstellende acties beschreven en wordt een kader voor toekomstige controles geboden.

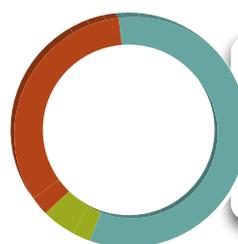
Het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), het Europees Sociaal Fonds (ESF) en het Cohesiefonds vertegenwoordigen het overgrote deel van de uitgaven voor cohesiebeleid. Omdat de cohesieprogramma's worden geboden door talloze organisaties en in het kader van een breed scala aan projecten, is het risico op fouten nu eenmaal altijd aanwezig. De Europese Commissie en de EU-lidstaten hebben daarom controlemaatregelen doorgevoerd teneinde te zorgen voor naleving van de voorschriften en om de beleidsdoelstellingen te verwezenlijken.

Mochten zich toch onregelmatigheden voordoen, dan worden de betalingen opgeschort en moeten de fouten eerst worden gecorrigeerd voordat de betalingen weer worden hervat. Daarbij moet worden benadrukt dat een fout nog niet betekent dat de fondsen verloren zijn gegaan of zijn verspild, of dat er sprake is van fraude.

Waar doen zich fouten voor?

Fouten vallen doorgaans in een van de volgende vier categorieën: overheidsopdrachten, subsidiabiliteit, het controletraject en inkomsten genererende projecten. Daarbij gaat het onder meer om verkeerde beoordeling van aanbiedingen om diensten te leveren, fouten in de selectie van projecten en verzuim om documenten te bewaren.

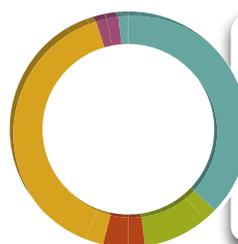
FOUTEN IN HET EUROPEES SOCIAAL FONDS BETREFFEN BOVENAL SUBSIDIABILITEIT

Soorten kwantificeerbare fouten in de DAS-controle 2006-2009

- Subsidiabiliteit 58%
- Controletraject 35%
- Juistheid 7%

FOUTEN IN HET EUROPEES REGIONAAL FONDS EN HET COHESIEFONDS BETREFFEN MET NAME OVERHEIDSOPDRACHTEN EN SUBSIDIABILITEIT

Soorten kwantificeerbare fouten in de DAS-controles 2006-2009

- Overheidsopdrachten 41%
- Subsidiabiliteit 39%
- Controletraject 11%
- Inkomsten genererende projecten 6%
- Diversen 3%

Uit de analyse bleek dat overheidsopdrachten (41%) en subsidiabiliteit (39%) samen het merendeel van de in de periode 2006-2009 aangetroffen fouten in het EFRO en het Cohesiefonds vertegenwoordigden. Fouten in het ESF betreffen voornamelijk subsidiabiliteit (58%).

Gedurende de vierjarige testperiode was een concentratie van fouten te vinden in drie lidstaten (bijna 60%), hetgeen erop wijst dat de systemen in de meerderheid van de lidstaten betrouwbaar zijn.

Voor die lidstaten waar de meeste fouten voorkwamen, zijn specifieke procedures ingevoerd. Naar verwachting zal de situatie zich verbeteren. De Europese Commissie biedt de nationale autoriteiten voortdurend begeleiding en geeft ook trainingen inzake overheidsopdrachten. Tegelijkertijd zijn de regels op het gebied van subsidiabiliteit vereenvoudigd. De Commissie zal gedurende de financiële periode 2014-2020 voortbouwen op deze acties en zal zich bij haar controles blijven richten op de minder presterende autoriteiten.

MEER INFORMATIE VINDT U OP

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/working/doc/errors_analysis_2011_en.pdf

SUCCESSVOLLE INVESTERINGEN IN HET TOERISME

Het toerisme levert een cruciale bijdrage aan de economische groei en werkgelegenheid in de Europese regio's. Uit een controle die is verricht door de Europese Rekenkamer, blijkt dat investeringen in het toerisme uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) positieve resultaten hebben opgeleverd.

In september 2011 heeft de Rekenkamer een verslag gepubliceerd met de bevindingen van een controle die is verricht naar de doeltreffendheid van de gefinancierde toerismeprojecten tijdens de programmeringsperiode 2000-2006. De controle was gericht op materiële investeringen in het toerisme, bijvoorbeeld informatiekantoren, logies, eet- en drinkgelegenheden. De controle ging uit van een steekproef van 206 gefinancierde toerismeprojecten in negen lidstaten met in totaal 26 regio's, en richtte zich op de vraag of de projecten wel de verwachte resultaten opleverden, duurzame resultaten voortbrachten en werden ondernomen vanwege de EU-steun.

De bevindingen in het verslag bevatten een aantal successen, onder meer dat met 58% van de projecten banen werd gecreëerd of behouden, met 73% toeristische capaciteit werd gecreëerd en met 74% toeristische activiteit werd gecreëerd. Bijna de helft (44%) boekte op alle drie de punten resultaat. Ten tijde van de controle functioneerde nog 98% van de voltooide projecten en bestond nog 94% van de door de projecten gecreëerde of behouden banen.

De EFRO-financiering maakte de doorgang van 74% van de projecten mogelijk, terwijl nog eens 20% van de projecten werd aangepast vanwege de subsidie. Op slechts 6% van de projecten had de financiële steun geen invloed. 92% van de projectontwikkelaars zag de steun als erkenning van de kwaliteit van hun project. 42% van hen vond echter dat het de administratieve lasten aanzienlijk verhoogde.

TOERISME IN CIJFERS

- De toerismesector genereert meer dan 5% van het bbp van de EU.
- 1,8 miljoen ondernemingen bieden 9,7 miljoen banen.
- In de periode 2000-2006 is uit het EFRO een bedrag van EUR 4 623 miljoen toegewezen aan materiële investeringen.

Het verslag bevat een reeks aanbevelingen om de doeltreffendheid van de EFRO-financiering te verbeteren. Eén daarvan is dat de Europese Commissie de beheersinstanties van de lidstaten moet aanmoedigen dat zij ervoor zorgen dat projecten worden opgezet met geschikte doelstellingen, streefcijfers en indicatoren.

Lees het verslag „Waren de uit het EFRO gefinancierde toerismeprojecten doeltreffend?” op:

<http://eca.europa.eu/portal/pls/portal/docs/1/8746728.PDF>

NIEUW LEVEN VOOR ONGEBRUIKTE SPOORWEG DANKZIJ EU-STEUN

Een overheidsproject in Frankrijk (Bretagne) bestond uit de omvorming van een oude, niet langer gebruikte spoorweg tot een pad van 26 km voor gebruik door wandelaars en fietsers. Het aantal gebruikers nam toe van nul in 2003 tot 23 000 in 2008. Een elektronisch telsysteem registreert het gebruik en de gegevens worden regelmatig gemeld aan het lokale bureau voor toerisme. De totale projectkosten bedroegen EUR 1,6 miljoen, waarvan 39% afkomstig was uit het EFRO.

UITBREIDING VAN BREEDBAND INTERNET IN DE RHÔNE-ALPES

Een digitaal project in een aantal minder ontwikkelde delen van de regio Rhône-Alpes in Zuidoost-Frankrijk heeft bijgedragen aan de infrastructurele aanleg van 2000 km aan glasvezelkabel, waardoor 360 000 huizen en 96% van de mensen in de *departementen* Ardèche en Drôme aansluiting op het breedband internet hebben gekregen.

„360 000 huizen hebben nu aansluiting op het breedband internet en dit is nu beschikbaar voor 2000 ondernemingen en 11 000 sociale woningen.“

Het project „Ardèche Drôme Numérique“ (ADN) helpt mee aan de bevordering van het creëren van groei en ondernemingen in de kenniseconomie en aan de ondersteuning van het creëren van werkgelegenheid op de lange termijn. Door middel van breedband kunnen ook nieuwe organisatorische werkwijzen worden geïntroduceerd, zoals telewerken vanuit huis, waardoor ondernemingen en werknemers meer flexibiliteit en mogelijkheden hebben.

Door de aansluiting op het hogesnelheidsinternet zijn de *departementen* Ardèche en Drôme aantrekkelijker geworden voor ondernemingen doordat er een meer innovatieve en concurrerende bedrijfsomgeving is gecreëerd,” aldus Bernard Soulage, vicevoorzitter Europa en Internationale Betrekkingen bij de algemene delegatie van Rhône-Alpes in Brussel, België.

Hij voegt daar nog aan toe: „De nieuwe infrastructuur biedt hoogwaardige internetdiensten, toegang tot algemene online diensten en betere publieke diensten voor iedereen.“

Het ADN-project kwam voort uit de noodzaak de discriminatie op grond van internettoegang tegen te gaan, met name in minder dichtbevolkte gebieden, waar dienstverleners minder winst kunnen maken. Dergelijke gebieden hebben weinig of geen internetdiensten of er moet een veel hogere rekening worden betaald voor toegang.

„Ongeveer 360 000 huizen hebben nu aansluiting op het breedband internet en dit is nu beschikbaar voor 2000 ondernemingen en 11 000 sociale woningen,” licht Soulage toe.

Initiator van dit project is het gezamenlijke syndicaat ADN, dat bestaat uit de Generale Raad van de Ardèche en die van de Drôme, met ondersteuning van de regio Rhône-Alpes. Het project vormt een aanzienlijke bijdrage aan de territoriale en sociale cohesie van de regio, doordat het voor mensen die leven of werken in afgelegen gebieden betere toegang tot nieuwe diensten biedt, met name op het gebied van gezondheidszorg, cultuur, onderwijs, opleiding, veiligheid, publieke diensten en sociale werken.

„ARDÈCHE DRÔME NUMÉRIQUE“ (ADN)

Programma

EFRO voor de programmeringsperiode 2007-2013

Totale kosten

EUR 123 000 000

Bijdrage EU

EUR 14 000 000

MEER INFORMATIE VINDT U OP
www.ardechedromenumerique.fr

SCHOTS CENTRUM PLEIT VOOR PAN-EUROPESE AANPAK VOOR HET INZETTEN VAN OPLOSSINGEN VOOR GROENE ENERGIE

Het Schots-Europees Centrum voor Groene Energie (Scottish European Green Energy Centre – SEGEC) zet zich in voor de bevordering van de invoering van innovatieve, gezamenlijke koolstofarme energie-infrastructuurprojecten, die met steun van EU-financiering echte voordelen opleveren voor Schotland, het Verenigd Koninkrijk en Europa.

Het SEGEC heeft sinds zijn vestiging in 2009 bijgedragen aan de levering van meer dan EUR 110 miljoen aan EU-financiering voor koolstofarme energieprojecten. De aandacht ging met name uit naar opvang en opslag van CO₂ (CCS); mariene energie; slimme en supernetwerken; hernieuwbare warmte; windenergie op zee; en energie-efficiëntie.

„Het SEGEC is geen financieringsorgaan, maar een ondersteuningsmechanisme, dat eraan heeft bijgedragen dat er Europese financiering (EUR 40 miljoen) is gereserveerd voor het *European Offshore Wind Deployment Centre*, dat wordt aangelegd langs de kust van Aberdeen,” aldus Chris Bronsdon, algemeen directeur van het SEGEC. „Ook heeft het gezorgd voor financiering (EUR 74,1 miljoen) voor de nieuwe *Moray Firth Offshore HVDC-hub*, een betere oplossing voor de verbinding van duurzame energiebronnen op zee en op land in het verre noordoosten van Schotland.”

Het SEGEC selecteert samenwerkingsprojecten en zorgt voor investeringen uit diverse overheidstoelagen en fondsen uit de private sector, met inbegrip van EU-financieringsstromen die zijn toegewezen voor ondersteuning van markt en technologieontwikkeling.

„Al met al steunen wij projecten die met succes financiering zullen aantrekken. Daardoor kunnen de kosten laag worden gehouden en wordt de weg vrijgemaakt voor het commercieel

„Deze projecten en de vele andere die wij steunen, dragen ertoe bij dat er lokale banen worden gecreëerd [...] en aanzienlijk wordt bijgedragen aan de Europese ambities inzake groene energie.”

inzetten van technologieën binnen de desbetreffende industrie.” aldus Bronsdon: „Door de steun en de financiering van de EU kunnen de eerste technologische vorderingen van de lidstaten worden omgezet in een zichzelf onderhoudende industrie, die kan bijdragen aan de Europa 2020-doelstellingen en die kan zorgen voor economische ontwikkeling.”

Bronsdon concludeert: „Deze projecten en de vele andere die wij steunen, dragen ertoe bij dat er lokale banen worden gecreëerd, lokale toeleveringsketens worden opgebouwd, waardevolle kennis die is opgedaan bij de projectlevering, wordt verspreid, en er aanzienlijk wordt bijgedragen aan de Europese ambities inzake groene energie.”

Het SEGEC werkt actief samen met instellingen, netwerken en technologieplatforms om nog onbekende kansen voor samenwerking tussen de verschillende industriële sectoren bloot te leggen. Tot nu toe heeft het SEGEC steun bijeengebracht voor 17 onderzoeksprojecten inzake hernieuwbare energie, 28 netwerksamenwerkingen op grond van het vijfde OTO-kaderprogramma en 43 ondernemingen met Britse en Europese partners.

Projecten als deze dragen ertoe bij dat de EU zich ontwikkelt tot een slimme, duurzame en inclusieve economie, zoals bedoeld in de Europa 2020-strategie.

SCHOTS-EUROPEES CENTRUM VOOR GROENE ENERGIE

Programma

EFRO-programma voor het laag- en hoogland van Schotland 2007-2013

Totale kosten

EUR 2 895 900

Bijdrage EU

EUR 1 303 100

MEER INFORMATIE VINDT U OP

www.segac.org.uk

ONDERZOEKSCENTRUM VOOR HIGHTECH MATERIALEN GEVESTIGD IN ROEMENIË

Sinds de vestiging van Ceuremavsu, een Europees-regionaal centrum voor onderzoek naar geavanceerde materialen, oppervlakten en scheidingsvlakken, boekt het onderzoek naar hightech materialen snel vooruitgang. Het centrum is een Europese wegbereider op het gebied van materialenonderzoek met bijzonder potentieel.

„Het centrum richt zich op onderzoek dat wordt verricht op het diepste niveau, namelijk op atoomniveau, sub-Ångström-schaal, in nieuwe materialen voor geavanceerde technologieën,” legt senior wetenschapper en projectleider Dr. Cristian-Mihail Teodorescu uit.

„Door dit project wordt het belangrijkste centrum van deskundigheid op dit gespecialiseerde vlak in de gehele Zuid-Europese regio in het leven geroepen.”

„CEUREMAVSU”

Programma

EFRO voor de programmeringsperiode 2007-2013

Totale kosten

EUR 10 239 200

Bijdrage EU

EUR 7 849 700

Het centrum, dat is opgericht in het kader van het Ceuremavsu-project, bestaat uit twee nieuw gebouwde en vijf gemoderniseerde laboratoria. Het onderzoekscentrum opereert onder de vleugels van het Nationaal Instituut voor Materiële Fysica.

Het belangrijkste gespecialiseerde apparaat van het centrum is een multifunctionele analytische transmissie-elektronenmicroscop met atoomresolutie (0,8 Ångström-resolutie, met gelijktijdige resolutie naar verschillende chemische elementen). Dit instrument is aangeschaft tezamen met de meest geavanceerde monstervoorbereidingsinstallatie die er vandaag de dag beschikbaar is. Voor dit alles was een investering vereist van ongeveer EUR 2,8 miljoen.

Als onderdeel van het project zijn 23 gespecialiseerde apparaten aangeschaft en 24 nieuwe functies voor zeer gekwalificeerde specialisten gecreëerd, waaronder natuurkundigen, scheikundigen en ingenieurs.

„Het laboratorium voor oppervlakte- en scheidingsvlakwetenschap is zeer productief,” aldus Dr. Teodorescu. „Sinds de oprichting van de eerste volledige groep voor oppervlaktewetenschap eind oktober 2009, zijn er al meer dan 30 artikelen gepubliceerd in toonaangevende vaktijdschriften zoals *Angewandte Chemie* en de *Journal of the American Chemical Society*.”

De samenwerking wordt nu uitgebreid naar onderzoekscentra, universiteiten en organisaties uit de private sector in Roemenië en het buitenland. De onderzoekers zijn reeds betrokken bij 10 internationale projecten.

„Door dit project is het belangrijkste centrum van deskundigheid op dit gespecialiseerde vlak in de gehele Zuid-Europese regio in het leven geroepen. Deze is geheel aangesloten op de meest geavanceerde organisaties van vergelijkbare grootte uit West-Europa,” aldus Dr. Teodorescu.

MEER INFORMATIE VINDT U OP

www.infim.ro

MODERNISERING VAN ESTLANDS MEDISCH CENTRUM REDT LEVENS

Het Noord-Estlands Medisch Centrum in Tallinn wordt verbouwd en aanzienlijk uitgebreid. Hierbij worden belangrijke gebouwen gecentraliseerd, waardoor de geboden medische faciliteiten aanzienlijk zullen worden verbeterd.

Het medisch centrum in Tallinn is het grootste ziekenhuis van het land. Het centrum voorziet in de medische behoeften van ongeveer 800 000 mensen (60% van de Estlandse bevolking), afkomstig uit negen districten. Tot voor kort lag het centrum echter verspreid over tal van verwaarloosde gebouwen in de gehele stad.

„Door de bouw van nieuwe gebouwen (29 807 m²) en de renovatie van bestaande gebouwen (28 175 m²) worden tal van voorzieningen bijeengebracht en kunnen de geboden diensten worden geoptimaliseerd. Tegelijkertijd groeit het medisch centrum zo uit tot een aantrekkelijkere instelling voor educatief en wetenschappelijk onderzoek,“ aldus Tõnis Allik, voorzitter van het bestuurscollege van het Noord-Estlands Medisch Centrum. „De belangrijkste begunstigen van de nieuwe en gerenoveerde infrastructuur zijn bovenal de patiënten, met name waar het cardiovasculaire pathologie en eerste hulp betreft. Door de verbeterde infrastructuurele capaciteit en desbetreffende apparatuur is er betere toegang tot levensreddende technologieën, zoals radiotherapie en interventiecardiologie.”

Behalve zorgverlener is het ziekenhuis ook een belangrijk onderzoeksinstituut, dat samenwerkt met meerdere universiteiten en medische onderzoekscentra.

MEER INFORMATIE VINDT U OP
www.regionaalhaigla.ee

„Door de verbeterde infrastructuurele capaciteit en desbetreffende apparatuur is er betere toegang tot levensreddende technologieën, zoals radiotherapie en interventiecardiologie.”

UITBREIDING EN RENOVATIE VAN HET NOORD-ESTLANDS MEDISCH CENTRUM

Programma

EFRO voor de programmeringsperiode 2007-2013

Totale kosten
EUR 151 400 000

Bijdrage EU
EUR 66 800 000

DE COMMISSIE ONDERSTEUNT DUURZAME STEDELIJKE ONTWIKKELING...

Sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon is territoriale cohesie een nieuwe en belangrijke doelstelling van de Europese Unie geworden. Dit vindt zijn weerslag in de sterke territoriale en stedelijke dimensie van de voorstellen van de Commissie voor een verordening inzake het cohesiebeleid van na 2013. Deze voorstellen zijn geheel afgestemd op de doelstellingen van de Europa 2020-strategie inzake slimme, duurzame en inclusieve groei. Om de doelmatigheid te vergroten moeten de investeringen gericht zijn op zaken die een aanzienlijke bijdrage kunnen leveren aan de verwezenlijking van de doelstellingen van de strategie.

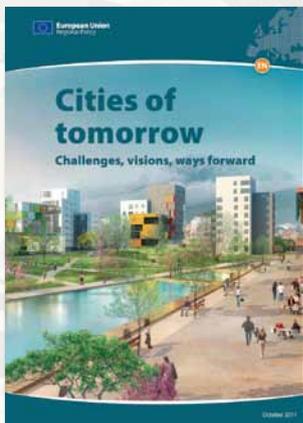
Als centra van bedrijfsleven en ondernemerschap, onderzoek en innovatie, onderwijs en opleiding, sociale inclusie en culturele interactie kunnen steden een belangrijke bijdrage leveren aan het verwezenlijken van de doelstellingen van de Europa 2020-strategie. Veel stedelijke gebieden kennen echter ook een hoge mate van armoede, werkloosheid en criminaliteit, kwalitatief slechte en energie-inefficiënte huisvesting en milieuverontreiniging. Daarom stelt de Commissie specifieke investeringsprioriteiten voor stedelijke gebieden voor, op grond waarvan de financiering voor steden zich zal concentreren op de centrale strategische prioriteiten van slimme, duurzame en inclusieve groei en zal bijdragen aan duurzame stedelijke ontwikkeling. Deze investeringsprioriteiten betreffen onder meer koolstofarme strategieën voor stedelijke gebieden, duurzaam stadsvervoer, maatregelen ter verbetering van de stedelijke omgeving en het fysiek en economisch herstel van achterstandswijken, met inbegrip van huisvesting.

...door middel van een geïntegreerde aanpak

Het eerdere communautaire initiatief Urban, waarmee een aantal van de problemen werd aangepakt waar steden in de lidstaten mee worden geconfronteerd, heeft, evenals de „stedelijke mainstreaming” in de huidige programmeringsperiode, de waarde laten zien van een geïntegreerde aanpak voor stedelijke ontwikkeling. Steden moeten overgaan tot een geïntegreerde aanpak om hun economische, ecologische, klimatologische en maatschappelijke problemen het hoofd te bieden en moeten op basis van geïntegreerde strategieën maatregelen nemen op het vlak van stedelijke ontwikkeling.

De Commissie stelt voor een speciaal bedrag beschikbaar te maken van minimaal 5% van de middelen die elke lidstaat ontvangt uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO). Dit bedrag moet worden gereserveerd voor geïntegreerde maatregelen voor duurzame stedelijke ontwikkeling. Om te zorgen dat deze middelen, die afkomstig zijn uit verschillende prioriteiten, op geïntegreerde wijze en op het juiste niveau worden gecoördineerd, moet de betaling ervan worden verricht via geïntegreerde territoriale investeringen (zie kader), waarbij het beheer is gedelegeerd aan de steden.

De middelen voor dergelijke geïntegreerde maatregelen moeten duidelijk worden vastgelegd in de operationele programma's. Om te zorgen dat de desbetreffende steden voldoende worden betrokken bij het programmeringsproces en de uitvoering van de operationele programma's, stelt de Commissie voor dat de lidstaten zelf de steden aanwijzen die geïntegreerde maatregelen voor duurzame stedelijke ontwikkeling uitvoeren door een lijst van steden op te nemen in het partnerschapcontract. Bovendien moet er op nationaal niveau een indicatieve jaarlijkse toewijzing van deze maatregelen worden vastgesteld.

STEDEN VAN MORGEN

In 2010 heeft de Commissie het reflectieproces Steden van morgen („Cities of Tomorrow”) over de toekomstige uitdagingen voor steden gelanceerd. Dit proces ging uit van een combinatie van workshops, raadplegingen en gerichte studies. In het proces werden ruim 60 academici, beroepsbeoefenaars en belanghebbenden uit heel Europa betrokken. Het syntheseverslag getiteld „Cities of Tomorrow – Challenges, visions, ways forward” (Steden van morgen – Uitdagingen, visies, werkwijzen) vergroot het bewustzijn van mogelijke toekomstige effecten van een reeks van trends, zoals demografische achteruit-

gang, sociale polarisatie en de kwetsbaarheid van verschillende soorten steden. Ook wordt er gewezen op de mogelijkheden van steden en de rol die zij kunnen spelen bij het verwezenlijken van de EU-doelstellingen – met name bij de uitvoering van de Europa 2020-strategie – en worden er een paar inspirerende modellen en visies gepresenteerd. In het verslag wordt het belang van een geïntegreerde aanpak voor stedelijke ontwikkeling bevestigd. Daarnaast wordt de noodzaak benadrukt van nieuwe flexibele bestuursystemen die zijn aangepast aan de functionele gebieden, en wordt er gewezen op de schaal van problemen en steunmaatregelen, het belang om burgers te betrekken en de waarde van een aanpak op basis van participatie.

Dit verslag is eveneens beschikbaar in het Frans, Duits, Pools, Spaans en Portugees.

...door uitwisseling en door te leren

De problemen waarmee steden worden geconfronteerd overschrijden in toenemende mate de nationale/regionale grenzen en vragen om gezamenlijke, coöperatieve maatregelen. Om die reden stelt de Commissie voor om niet alleen de samenwerkingsprogramma's voor steden voort te zetten, maar ook om de draagwijdte daarvan te vergroten door een platform voor stedelijke ontwikkeling op te zetten voor een beperkt aantal steden dat geïntegreerde maatregelen neemt en op initiatief van de Commissie innovatieve acties onderneemt.

Het doel van het toekomstige netwerkprogramma voor steden (momenteel Urbact geheten) op grond van interregionale samenwerking is om te blijven zorgen voor rechtstreekse uitwisseling van ervaringen tussen steden. Dit betreft het vaststellen, overdragen en verspreiden van goede praktijken inzake duurzame stedelijke en plattelandsontwikkeling, op basis van een methodiek die is ontwikkeld in het kader van het huidige Urbact-programma.

De Commissie zet een platform voor stedelijke ontwikkeling op teneinde op Europees niveau een meer beleidsgeoriënteerde dialoog over stedelijke ontwikkeling tussen de steden aan te moedigen, de bijdrage van steden aan de Europa 2020-strategie zichtbaarder te maken, en profijt te trekken uit de resultaten van geïntegreerde en innovatieve acties die steden op initiatief van de Commissie onderneemen. Het platform voor stadsontwikkeling is innovatief in de zin dat de Commissie een actievere rol dan voorheen zal spelen: zij zal het platform opzetten en beheren, op basis van de lijsten die zijn vastgelegd in de partnerschapcontracten een lijst van deelnemende steden goedkeuren waar geïntegreerde stedelijke acties moeten worden verricht, in directe samenspraak met de steden een meer beleidsgeoriënteerde dialoog over stadsontwikkeling aanmoedigen, en specifieke deskundigheid op EU-niveau bieden.

...en door innovatie te bevorderen en operationele middelen voor steden te ondersteunen

Om innovatie op lokaal niveau te bevorderen kan de Commissie ook aanzet geven tot ondersteuning van steden bij de uitvoering van acties op het vlak van duurzame stedelijke ontwikkeling. Bij innovatieve acties worden nieuwe oplossingen en benaderingen voor stedelijke problemen die van belang zijn op EU-niveau, vastgesteld en getoetst. De innovatieve acties worden rechtstreeks beheerd door de Commissie en de voornaamste begunstigen zijn de lokale autoriteiten (bijvoorbeeld steden, unies van steden of grootstedelijke autoriteiten). Als steden innovatieve acties ondernemen, zijn ze ook aangesloten bij het platform voor stedelijke ontwikkeling, zodat ze de resultaten van hun acties kunnen bekendmaken en verspreiden.

Tot slot draagt de Commissie bij aan een gezamenlijk Europees initiatief van lidstaten, steden, unies van steden en netwerken dat gericht is op de ontwikkeling van een operationeel hulpmiddel dat steden kan helpen om strategieën voor duurzame stedelijke ontwikkeling uit te voeren en geïntegreerde acties voor te bereiden. Het gemeenschappelijk referentiekader voor duurzame Europese steden is een op het web gebaseerd instrument dat steden hulpmiddelen, applicaties en checklisten biedt om strategieën en projecten te ontwikkelen en een systeem voor toezicht op te zetten overeenkomstig het zogeheten „stedelijk acquis”, een reeks gemeenschappelijke beginselen die ten grondslag liggen aan succesvol stedelijk beleid. Het referentiekader is vanaf april 2012 voor alle Europese steden beschikbaar voor vrijwillig en vrij gebruik.

Geïntegreerde investeringen voor duurzame stedelijke ontwikkeling

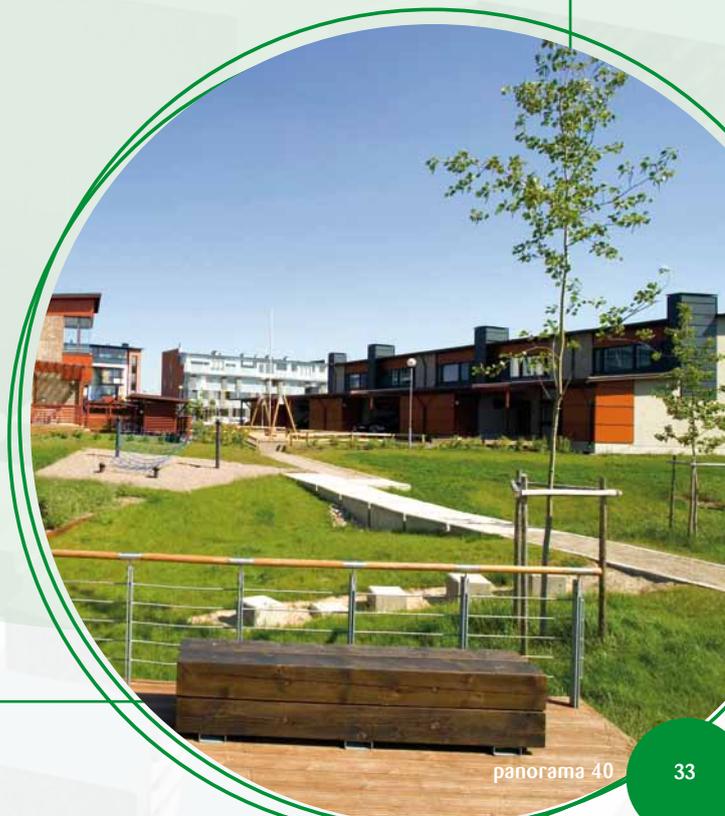
De stedelijke dimensie van het cohesiebeleid is bedoeld om te zorgen dat stedelijke maatregelen efficiënt worden verricht. Dit kan uitsluitend worden bereikt aan de hand van geïntegreerde strategieën. Daarom moeten in principe alle stedelijke investeringen worden verricht in het kader van een geïntegreerde strategie voor duurzame stedelijke ontwikkeling. Volgens de voorstellen van de Commissie zijn er diverse manieren om duurzame stedelijke ontwikkeling te ondersteunen met de Structuurfondsen:

Ten eerste kan duurzame stedelijke ontwikkeling worden bevorderd door middel van operationele programma's met een prioritaire as die een stadsgerelateerde investeringsprioriteit omvat (bijvoorbeeld bevordering van sociale inclusie door middel van fysiek en economisch herstel van achterstandswijken – zie artikel 5 van de voorgestelde EFRO-verordening).

Ten tweede kan duurzame stedelijke ontwikkeling worden ondersteund aan de hand van geïntegreerde territoriale investeringen. Dit soort investeringen vormen een instrument om de financiering uit diverse prioritaire assen van een of meer programma's voor multidimensionale en transsectorale steunmaatregelen te bundelen. Geïntegreerde territoriale investeringen zijn een ideaal instrument om geïntegreerde acties in stedelijke gebieden te ondersteunen, omdat hiermee de mogelijkheid wordt geboden financiering uit meerdere bronnen te combineren. Als geïntegreerde investeringsstrategie (of 'miniprogramma') kan een geïntegreerde territoriale investering verschillende soorten functionele stedelijke gebieden beslaan, uiteenlopend van wijk- of districtsniveau tot grotere functionele gebieden zoals stedelijke regio's of grootstedelijke regio's die aangrenzend platteland omvatten. Om te zorgen dat de investeringen van een geïntegreerde territoriale investering op complementaire wijze worden verricht, moeten het beheer en de uitvoering (geheel of gedeeltelijk) worden gedelegeerd aan een enkel orgaan, bijvoorbeeld een lokale autoriteit. De Commissie stelt voor om minimaal 5% van de middelen die elke lidstaat ontvangt uit het EFRO toe te wijzen aan stedelijke ontwikkelingsacties die worden uitgevoerd aan de hand van een geïntegreerde territoriale investering, waarbij het beheer wordt gedelegeerd aan de steden (zie artikel van de algemene ontwerpverordening).

Ten derde kan door de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling worden gebruikt als hulpmiddel voor de uitvoering van duurzame stedelijke ontwikkeling. Geïntegreerde strategieën voor bepaalde gebieden, die worden ontworpen en uitgevoerd door plaatselijke actiegroepen bestaande uit vertegenwoordigers van de publieke sector, de private sector en het maatschappelijk middenveld, met inbegrip van burgers, kunnen een intern potentieel aanboren en zorgen voor lokaal eigenaarschap van de steunmaatregelen (zie de artikelen 28 tot en met 31 van de algemene ontwerpverordening).

Ten slotte kan duurzame stedelijke ontwikkeling worden ondersteund door financieringsinstrumenten (zie de artikelen 32 tot en met 40 van de algemene ontwerpverordening). In aanvulling op het verlenen van steun hebben financieringsinstrumenten een reeks voordelen te bieden, met name in de context van schaarse publieke middelen die ontoereikend zijn in het licht van de toegenomen investeringsbehoeften in steden. Daarbij gaat het onder meer om het opnieuw gebruiken van fondsen over langere duur, hefboomwerking door het aantrekken van aanvullende financiering, het bundelen van deskundigheid, en het geven van prikkels voor efficiënter bronnengebruik.

VIJF JAAR **REGIOSTARS** – VAN KWALITEIT NAAR NOG MEER KWALITEIT

Sinds 2008 zijn de RegioStars – de prijzen voor innovatieve projecten – gericht op het vaststellen, bekendmaken en verspreiden van goede, innovatieve praktijken die worden gefinancierd uit hoofde van het cohesiebeleid van de Europese Unie.

In de eerste vijf edities van deze jaarlijkse prijsuitreiking hebben zich maar liefst 377 kandidaten aangemeld voor de verschillende prijzencategorieën. Qua bereik vielen 286 inschrijvingen onder de diverse thematische gebieden, waaronder milieutechnologie en financieel concurrentievermogen, en begaven 91 inschrijvingen zich op het vlak van voorlichting en communicatie.

Het directoraat-generaal regionaal beleid van de Europese Commissie (DG Regio) is de afgelopen jaren steeds uitgegaan van weer andere benaderingen om de thematische categorieën te bepalen. De laatste ontwikkeling, en daarbij gaat het om de competities van 2012 en 2013, is om de categorieën te koppelen aan de specifieke vraagstukken inzake slimme, duurzame en inclusieve groei die spelen binnen de Europa 2020-doelstellingen.

Om de kwaliteit van de geselecteerde projecten te waarborgen vraagt het DG Regio elk jaar om onafhankelijke deskundigen op het vlak van de diverse thema's en wordt de nadruk bij de toekenningscriteria gelegd op het effect van de projecten.

Als wij specifiek naar de **RegioStars-prijzen van 2012** kijken, heeft het DG Regio een recordaantal van 107 aanmeldingen ontvangen. De eerste taak van de jury is om een shortlist van finalisten op te stellen. Voor het DG Regio vormt deze shortlist de belangrijkste stap, aangezien het zo beschikt over een geselecteerde lijst van projecten met verschillende beleidsantwoorden die kunnen worden geformuleerd voor een specifiek probleem. Ook kan de jury daardoor een aantal wat meer diepgravende vragen toespitsen op een kleinere groep projecten, hetgeen altijd bijdraagt aan de uiteindelijke keuze van de prijswinnaars. Voor de competitie van 2012 luistert de jury op 14 januari 2012 naar publieke presentaties van de finalisten, alvorens de winnaars in juni 2012 worden bekendgemaakt.

Anders dan in voorgaande jaren zijn de **RegioStars-prijzen van 2013** reeds door de Commissie gelanceerd tijdens de Open Dagen van 2011, een jaarlijks evenement waar steden en regio's hun mogelijkheden kunnen presenteren om te zorgen voor groei en banen en om uitvoering te geven aan het EU-cohesiebeleid. Dit heeft te maken met het besluit om de jaarlijkse planning te wijzigen met als doel beter gebruik te maken van de mogelijkheden van de prijzen en deze nog aantrekkelijker te maken voor regio's en programma's door finalisten uit te nodigen hun projecten te presenteren tijdens de volgende editie van de Open Dagen. **De uiterste datum voor het indienen van aanmeldingen voor RegioStars 2013 is 20 april 2012. De prijsvraag heeft de volgende categorieën:**

1. SLIMME GROEI:

Betrekken van universiteiten bij regionale groei

2. DUURZAME GROEI:

Ondersteunen van hulpbronnenefficiëntie bij het MKB

3. INCLUSIEVE GROEI:

Sociale innovatie – creatieve antwoorden op maatschappelijke problemen

4. CITYSTAR:

Geïntegreerde benaderingen voor duurzame stedelijke ontwikkeling

5. VOORLICHTING EN COMMUNICATIE:

Bevordering van het regionaal beleid van de EU met behulp van korte video's

Ga voor meer informatie naar de website van RegioStars:

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/regions_for_economic_change/regiostars_en.cfm

Ook kunt u deelnemen aan de interactieve uitwisseling op RegioNetwork 2020, een online platform voor samenwerking tussen vertegenwoordigers van Europese regio's en overige belangstellenden in het regionaal beleid van de EU:

<https://webgate.ec.europa.eu/regionetwork2020/node/9315> (zoek onder „forums“)

SOCIALE MEDIA EN HET EU-COHESIEBELEID

De opkomst van sociale media zoals YouTube, Facebook en Twitter heeft de laatste 5 à 10 jaar het communicatielandschap ingrijpend veranderd.

In de meeste EU-lidstaten heeft het internet de gedrukte pers reeds afgelost als de op één na belangrijkste bron van informatie over lopende zaken. De televisie staat weliswaar nog steeds op de eerste plaats, maar het publiek daarvan wordt wel steeds gefragmenteerder als gevolg van de groeiende diversiteit van de kanalen.

Terwijl de traditionele media het publiek vaak behandelen als passieve consumenten van informatie, bieden de sociale media mensen de mogelijkheid tot interactie doordat ze voorkeuren en commentaar kunnen geven en informatie kunnen delen. De sociale media hebben de barrières voor publicatie drastisch verlaagd, waardoor voortaan iedereen kan bijdragen aan het nieuws door te bloggen, te twitteren of live getuigenverlagen van gebeurtenissen te posten.

Regeringen, bedrijven en internationale organisaties maken steeds meer gebruik van sociale media om nieuwe doelgroepen te bereiken, informatie in te winnen en feedback te krijgen over hun activiteiten, producten en diensten. Op de werkvloer worden steeds meer sociale netwerken en samenwerkingsmiddelen geïntroduceerd met als doel de interne communicatie te verbeteren, de tevredenheid van de werknemer te vergroten en de productiviteit te vergroten.

Tal van regio's en steden gebruiken de sociale media vandaag de dag als deel van hun communicatiepakket. Hiermee kunnen zij van minuut tot minuut informatie delen over lokale diensten, feedback en suggesties van de lokale bevolking inwinnen en toeristen en investeerders aantrekken.

De Europese Unie vormt geen uitzondering op deze trend. EU-instellingen, politieke vertegenwoordigers, campagnes en diensten zijn vandaag terug te vinden op de meeste grote platforms voor sociale media, zoals YouTube, Facebook en Twitter.

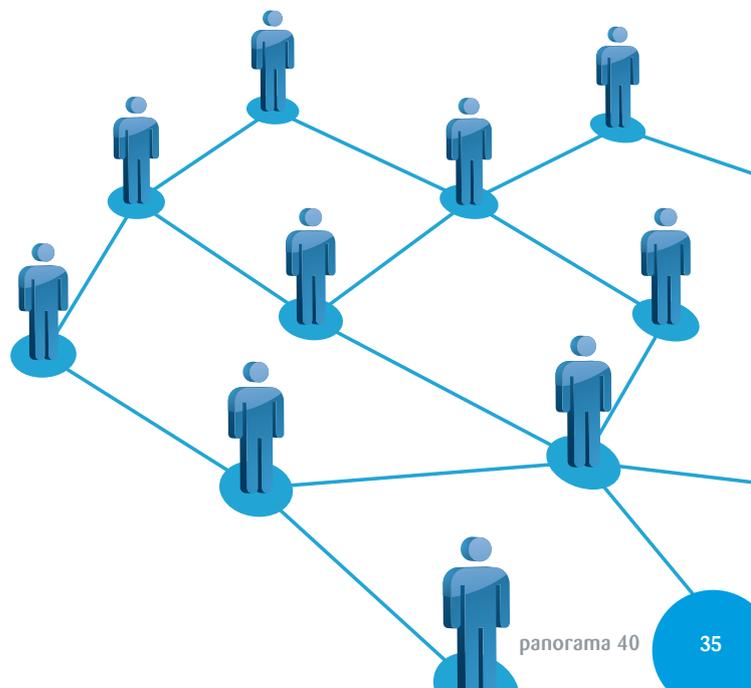
Op het vlak van het regionale EU-beleid heeft de Europese Commissie haar eigen professionele netwerkplatform opgezet, onder de naam RegioNetwork 2020 (www.regio-network2020.eu). Op het platform kunnen gebruikers zich aansluiten bij thematische groepen of deze zelf opzetten, deelnemen aan discussies en live web chats, en voorbeelden, video's en foto's van goede praktijken uitwisselen.

De Commissie maakt gebruik van Twitter (@EU_Regional) om regelmatig informatie te bieden over evenementen, nieuws, projectvoorbeelden en beleidsontwikkelingen. Foto's van de OPEN DAGEN 2011 worden gedeeld op Flickr, waar meer dan 1 000 afbeeldingen zijn geüpload, die meer dan 40 000 keer zijn bekeken.

Via het INFORM Network werkt de Commissie ook samen met voorlichtingsmedewerkers in de regio's en beheersautoriteiten in de gehele EU. Dit netwerk moet dienen als ontmoetingsplaats voor voorlichtingsmedewerkers, projectbeheerders en al diegenen die informatie willen bieden over het cohesiebeleid. Door samen te werken met haar partners in de regio's hoopt de Commissie het volledige potentieel van de sociale media aan te boren om zo het effect van de regionale financiering van de EU beter over het voetlicht te brengen.

Voor een volledige lijst van de EU-accounts op sociale media, zie:

http://europa.eu/take-part/social-media/index_nl.htm

KALENDER

16 FEBRUARI 2012

Europees stadsforum

Brussel (BE)

14 JUNI 2012

RegioStars-prijzen

Brussel (BE)

14-15 JUNI 2012

De conferentie Regio's voor economische verandering

Brussel (BE)

2-3 JULI 2012

2de Forum over ultraperifere regio's

Brussel (BE)

8-11 OKTOBER 2012

OPEN DAGEN,
de Europese week van regio's en steden

Brussel (BE)

Meer informatie over deze evenementen is te vinden
op de pagina Kalender van de website Inforegio:

**[http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/
agenda/index_nl.cfm](http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_nl.cfm)**

LAAT UW STEM HOREN

In *Panorama 40* hebt u van alles kunnen lezen over de voorstellen van de Commissie voor het toekomstige cohesiebeleid voor de periode na 2013.

Als u uw mening wilt geven over wat het effect van deze plannen is op uw regio of aandachtsgebied, of als u een toepasselijke vraag hebt, kunt u contact met ons opnemen op:

regio-panorama@ec.europa.eu

ISSN 1725-8146

© Europese Unie, 2011

Overneming met bronvermelding toegestaan.

Europese Commissie, Directoraat-generaal Regionaal beleid
Communicatie, informatie en betrekkingen met andere landen
Raphaël Goulet

Tervurenlaan 41

B-1040 Brussel

E-mail: regio-info@ec.europa.eu

Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_nl.htm

■ Publicatiebureau